

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΜΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Τελωνειακές Υποχρεώσεις Εισαγωγικών και Εξαγωγικών
Επιχειρήσεων»**

“Custom Obligations in Region of Import and Export Companies”

ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΑΕΜ: Mtf 19057

Επιβλέπων Καθηγητής

Σουμπενιώτης Δημήτριος

Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2020

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	8
ABSTRACT	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1 Ιστορική Αναδρομή.....	10
1.2 Το επάγγελμα του εκτελωνιστή.....	12
1.3 Σκοπός της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας	13
1.4 Όραμα και αποστολή της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας	13
1.5 Διάρθρωση της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας.....	15
1.6 Ηλεκτρονικό Τελωνείο (e-custom).....	17
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	21
ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	21
2.1 Η διεθνοποίηση των εταιρειών	21

2.2 Θεωρίες διεθνούς εμπορίου.....	23
2.2.1 Θεωρία του απόλυτου πλεονεκτήματος.....	23
2.2.2 Θεωρία συγκριτικού πλεονεκτήματος.....	24
2.2.3 Θεωρία Heckscher-Ohlin.....	24
2.2.4 Θεωρία του κύκλου ζωής του προϊόντος.....	25
2.3 Ο ρόλος των Οργανισμών προώθησης του εμπορίου.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	27
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	27
3.1 Η ανάπτυξη των εξαγωγών.....	27
3.2 Ορισμός των εξαγωγών.....	28
3.3 Η επίδραση των εξαγωγών στην οικονομία	28
3.4 Τύποι εξαγωγών.....	31
3.4.1 Έμμεση Εξαγωγή	31
3.4.2 Άμεση Εξαγωγή	32
3.5 Κανάλια Διανομής	33
3.5.1 Αδειοδότηση δικαιώματος χρήσης	33
3.5.2 Franchising	34
3.5.3 Κοινοπραξίες.....	35

3.6 Η διαδικασία των εξαγωγών.....	36
3.6.1 Οι κύριες φάσεις της διαδικασίας εξαγωγής	36
3.7 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των εξαγωγών.....	41
3.7.1 Πλεονεκτήματα εξαγωγών	41
3.7.2 Μειονεκτήματα εξαγωγών	42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

45

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ.....

45

4.1 Τελωνειακή Ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	45
4.2 Κράτη-Μέλη που περιλαμβάνονται και Κράτη-Μέλη που δεν ανήκουν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης	46
4.3 Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ)	48
4.4 Μέτρα Εμπορικής Πολιτικής. Προτιμησιακές Συμφωνίες. Απαγορεύσεις-Περιορισμοί	48
4.5 Διεθνείς Μεταφορές με Χώρες εκτός ΕΕ(Τρίτες Χώρες) στα πλαίσια Διμερών Συμφωνιών	49
4.6 Διεθνείς Μεταφορές με Χώρες εκτός ΕΕ (Τρίτες Χώρες) στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Υπουργών Μεταφορών (ΕΔΥΜ-CEMT-ECMT).....	49
4.7 Αριθμός EORI	50

4.8 Έγγραφα που πρέπει να υποβληθούν στο Τελωνείο	50
4.9 Δηλώσεις πριν την άφιξη – αναχώρηση	51
4.9.1 Συνοπτική Διασάφηση Εισόδου (Entry Summary Declaratio-ENS)	51
4.9.2 Συνοπτική Διασάφηση Εξόδου (Exit Summary Declaration-EXS)	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	53
ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	53
5.1 Διαδικασία εξαγωγής στην Ελλάδα	53
5.2 Διαδικασία εκτελωνισμού των εξαγωγών	55
5.3 Δημιουργία και υποβολή διασάφησης εξαγωγής	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο	72
ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	72
6.1 Η έννοια των εισαγωγών	72
6.2 Ο τρόπος πραγματοποίησης των εισαγωγών στην Ελλάδα	72
6.3 Διαδικασία απόκτησης άδειας εισαγωγής	74
6.4 Έγγραφα εκτελωνισμού που απαιτούνται στην χώρα εισαγωγής	75

6.5 Τελωνειακή διαδικασία εισαγωγής	76
6.6 Διαδικασία εισαγωγής στα Κράτη-Μέλη της ΕΕ	79
6.7 Δημιουργία και υποβολή διασάφησης εισαγωγής	81
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο	82
ΕΙΔΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ	82
7.1 Ειδικά Τελωνειακά Καθεστώτα	82
7.1.1 Ενεργητική Τελειοποίηση	82
7.1.2 Παθητική Τελειοποίηση	82
7.1.3 Ειδικός Προορισμός	83
7.1.4 Αποθήκευση	83
7.1.4.1 Τελωνειακή Αποταμίευση	83
7.1.4.2 Ελεύθερες Ζώνες	83
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο	84
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗΣ	84

8.1 Τελωνειακή διέλευση εμπορευμάτων που μεταφέρονται οδικά. Καθεστώς Διαμετακόμισης.	84
8.2 Καθεστώς Κοινής Διαμετακόμισης	84
8.3 Καθεστώς Ενωσιακής (Κοινοτικής) Διαμετακόμισης	85
8.4 Σύμβαση TIR	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο	88
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	88
9.1 Το ‘Πρόγραμμα Τελωνείο’	88
9.2 Συμπεράσματα-Προτάσεις	90

Γραφήματα:

Γράφημα 1 - Οργανόγραμμα Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας	17
Γράφημα 2 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής – Επιλογή Τύπου Διασάφησης	60
Γράφημα 3 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής – Επιλογή Τύπου Διασάφησης	61
Γράφημα 4 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Θέσεις Διασάφησης)	62
Γράφημα 5 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Συναλλασσόμενοι)	64
Γράφημα 6 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Πρόσθετα στοιχεία 30 ^α)	65
Γράφημα 7 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Είδη)	66
Γράφημα 8 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Εμπ/τια-Συσκευασίες)	67
Γράφημα 9 – Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Προσαρτώμενα Έγγραφα)	68
Γράφημα 10-Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Αρ Πλαισίων Οχ/Πρ ΕΦΚ) ...	69
Γράφημα 11-Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής-EX (Εξ Παραλ Αποστολ)	70
Γράφημα 12 – ΕΔΕ Εξαγωγής	71

Περίληψη

Η Ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία είναι μία από τις σπουδαιότερες και αρχαιότερες υπηρεσίες του ελληνικού κράτους. Σκοπός της παρούσας διπλωματικής είναι να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι εισαγωγές και εξαγωγές μιας επιχείρησης στην χώρας μας, από τελωνειακή άποψη. Αναλυτικότερα, αρχικά θα μελετήσουμε το τελωνείο και την Ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία και τις αλλαγές που έγιναν με το πέρασμα του χρόνου. Στη συνέχεια, αναλύοντας το φαινόμενο των εισαγωγών και των εξαγωγών των επιχειρήσεων, θα περιγράψουμε τον τρόπο, τις διαδικασίες αλλά και τα απαραίτητα έγγραφα και δικαιολογητικά που απαιτούνται από το τελωνείο για τη διακίνηση των εμπορευμάτων τόσο εντός όσο και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Abstract

The Greek Customs Service is one of the most important and ancient services of the Greek state. The purpose of this thesis is to examine the way in which a company is imported and exported to our country from a customs point of view. In more detail, we will first study the customs and the Greek Customs Service and the changes that have taken place over time. Next, analyzing the phenomenon of business import and export, we will outline the manner, procedures and the necessary documents and supporting documents required by customs for the movement of goods both inside and outside the European Union.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ιστορική Αναδρομή

Ξεκινώντας το 1818, η Τελωνειακή Υπηρεσία, υπαγόμενη στο Υπουργείο Οικονομικών οργανώνεται, με βάση το γαλλικό διοικητικό σύστημα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον εισπρακτικό της ρόλο, χωρίς όμως να υποτιμάται ο ρόλος της στη δίωξη του λαθρεμπορίου. Η λειτουργία της στηρίζεται σε πρωτοπόρους για την εποχή θεσμούς, όπως η αποκέντρωση, η σύσταση των Τελωνειακών Περιφερειών και η δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου με την ψήφιση του Τελωνειακού Κώδικα (Ν. 1165/1918), ενός σπουδαίου νομοθετικού κειμένου, που στήριξε τις τελωνειακές διαδικασίες και εξυπηρέτησε το εμπόριο.

Στη συνέχεια, το 1830 με τη σύσταση του νεότερου Ελληνικού Κράτους οι πρώτοι θεσμοί που συστάθηκαν για την προάσπιση της εδαφικής του ακεραιότητας και τη διασφάλιση των απαραίτητων πόρων για τη λειτουργία του, υπήρξαν αφενός μεν ο τακτικός Στρατός και το Πολεμικό Ναυτικό, αφετέρου δε η Τελωνειακή Υπηρεσία. Στις 25/3/1833 ιδρύεται στη Σύρο το πρώτο Τελωνείο της Ελλάδας και δύο χρόνια αργότερα ακολουθούν τα Τελωνεία Πειραιά, Ύδρας, Πάτρας και Ναυπλίου. Η Τελωνειακή Υπηρεσία, επομένως, αποτελεί την αρχαιότερη ίσως Διοικητική Υπηρεσία του Ελληνικού Κράτους.

Το 1931 είχε αποκτήσει πολεμικά πλοία με σκοπό τη δίωξη του λαθρεμπορίου στον ελλαδικό θαλάσσιο χώρο. Στη συνέχεια, απέκτησε και άλλα πλοία με την ονομασία «Πλοία Δίωξης Λαθρεμπορίου» (Π.Δ.Λ.), τα οποία το 2004 παραχωρήθηκαν στο Λιμενικό Σώμα για την κάλυψη των αναγκών των Ολυμπιακών Αγώνων που πραγματοποιήθηκαν το ίδιο έτος στην Ελλάδα. (Α.Α.Δ.Ε, 2020).

Το 1961 θεωρείται έτος σταθμός για την ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία καθώς υπογράφηκε η Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ της Ελλάδας και της νεοϊδρυθείσας τότε Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Ε.Ο.Κ.). Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Ελλάδα ήταν το πρώτο Κράτος που υπέγραψε Συμφωνία Σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ. Οι διαπραγματεύσεις έληξαν με επιτυχία το 1979 καθώς υπογράφηκε η Πράξη

Προσχώρησης της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ., η οποία τέθηκε σε ισχύ το 1981(Α.Α.Δ.Ε, 2020).

Η Διοίκηση της Τελωνειακής Υπηρεσίας σε επιτελικό επίπεδο, που μέχρι τότε συνυπήρχε σε κοινές Γενικές Διευθύνσεις με τη λοιπή Φορολογική Διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών, γίνεται πλέον ανεξάρτητη Γενική Διεύθυνση, με τον τίτλο Γενική Διεύθυνση Τελωνείων.

Ένα σημαντικό σταθμό στην ιστορία της αποτελεί αυτό της Συνθήκης του Μάαστριχτ το 1993. Σύμφωνα με την εν λόγω Συνθήκη, επιτρεπόταν η δημιουργία μίας ενιαίας αγοράς, η ελεύθερη μετακίνηση των προσώπων, υπηρεσιών, εμπορευμάτων και κεφαλαίων καθώς και η κατάργηση των συνόρων και των ελέγχων. Επιπλέον, την ίδια χρονιά, η Ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία καθίσταται υπεύθυνη για την παρακολούθηση και την είσπραξη του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ). Στην αρμοδιότητά της ανήκει ακόμη και η παρακολούθηση της ενδοκοινοτικής κυκλοφορίας και ο έλεγχος των προϊόντων που υπόκεινται στον συγκεκριμένο φόρο. Στη συνέχεια, η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων μετονομάστηκε σε Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (ΑΑΔΕ,2020).

Μετά την εκ βάθρων αλλαγή που επέφερε στην Τελωνειακή Υπηρεσία η ενιαία εσωτερική αγορά και η εφαρμογή του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα, ισχύει σήμερα ο νέος Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας Ν.2960/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ήδη δρομολογούνται όλες οι αναγκαίες τροποποιήσεις για τη θέσπιση του νομικού πλαισίου που θα καθιερώσει ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον τελωνειακών συναλλαγών (e-customs).

Σήμερα, η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. με τις επί μέρους επιτελικές Τελωνειακές Διευθύνσεις, τις Ειδικές Αποκεντρωμένες και Περιφερειακές Τελωνειακές Αρχές απαρτίζουν ένα σύνολο οργανικών μονάδων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Α.Α.Δ.Ε. που αποτελούν την Τελωνειακή Υπηρεσία.

Οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα ισχύουν για τους τελωνειακούς υπαλλήλους, οι οποίοι όμως λόγω των ειδικών καθηκόντων τους, φέρουν στολή και έχουν δικαίωμα οπλοφορίας. Έχουν, επίσης, τις αρμοδιότητες και δικαιώματα των ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων όσον αφορά στη διαπίστωση των αδικημάτων λαθρεμπορίας, δασμο-φοροδιαφυγής ή οποιασδήποτε άλλης τελωνειακής παράβασης.

1.2 Το επάγγελμα του εκτελωνιστή

Το επάγγελμα το τελώνη είναι ένα από τα αρχαιότερα, καθώς στους αρχαίους χρόνους, όπου το εμπόριο άκμαζε, οι ανάγκες και οι υποχρεώσεις που προέκυπταν έπρεπε να λυθούν από άτομα που είχαν τις απαραίτητες γνώσεις. Για το λόγο αυτό τα κράτη είχαν αναθέσει την είσπραξη των τελών και των φόρων στους τελώνες, επί μισθώσει φυσικά.

Επομένως, τόσο το επάγγελμα του τελώνη όσο και ο θεσμός του τελωνείου γενικότερα, ξεκίνησαν να παίρνουν τη σημερινή μορφή κυρίως από την Αυτοκρατορική περίοδο, όπου ο μηχανισμός είσπραξης των φόρων από τους τελώνες ήταν ένα από τα σημαντικότερα έσοδα της Ρώμης.

Ο εκτελωνιστής είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει κάποιο πτυχίο εκτελωνιστού και φέρει άδεια ασκήσεως επαγγέλματος εκτελωνιστού και συνεπώς είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια εκτελωνιστικών εργασιών για λογαριασμό και ως αντιπρόσωπος του δικαιούχου του εμπορεύματος.

Οι εκτελωνιστικές εργασίες στη συνέχεια, είναι οι διατυπώσεις που πρέπει να γίνουν ενώπιον των τελωνειακών αρχών για τη διακίνηση των αλλοδαπών και των εγχώριων εμπορευμάτων. Σε αυτές τις διαδικασίες ανήκουν και οι διαδικασίες για την διακίνηση των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και τέλους ταξινόμησης των κοινοτικών εμπορευμάτων, καθώς επίσης και οι διαδικασίες για την καταβολή του Ε.Φ.Κ και του τέλους ταξινόμησης.

Σε ότι αφορά τη διενέργεια των εκτελωνιστικών εργασιών μπορεί να την αναλάβει εκτός φυσικά από τον κύριο του εμπορεύματος και ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν εκτελωνιστής. Οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο δε δύναται να εκτελέσει εκτελωνιστικές εργασίες και δεν γίνεται δεκτός από τις τελωνειακές αρχές (ΑΑΔΕ,2020).

1.3 Σκοπός της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας

Οι σκοποί της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. περιγράφονται παρακάτω (Α.Α.Δ.Ε, 2020):

- Η προστασία των εθνικών και των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων και η συλλογή και αύξηση των δημοσίων εσόδων μέσω της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας.
- Η προστασία του περιβάλλοντος, της χλωρίδας και της πανίδας, της πολιτιστικής κληρονομιάς, της υγείας και της ασφάλειας των πολιτών από την παράνομη διακίνηση απαγορευμένων ή/και επικίνδυνων προϊόντων τα οποία υπάγονται σε περιορισμούς ή απαγορεύσεις.
- Η καταπολέμηση της φορολογικής τελωνειακής απάτης από επιχειρήσεις και ιδιώτες που στερεί σημαντικά έσοδα από τις εθνικές κυβερνήσεις.
- Η ενίσχυση της θέσης της χώρας στο διεθνές εμπόριο, μέσω της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών προς τους οικονομικούς φορείς και τους συναλλασσομένους χρησιμοποιώντας απλούστερες και ταχύτερες τελωνειακές διαδικασίες αξιοποιώντας τις τεχνολογίες πληροφορικής (καθιέρωση ηλεκτρονικού Τελωνείου και Ενιαίας Θυρίδας).
- Η εξασφάλιση της συνεργασίας με όλες τις ελεγκτικές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της φοροδιαφυγής. Συνεργασία και με άλλες κρατικές υπηρεσίες για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, την ενίσχυση του αγώνα κατά των όπλων, των ναρκωτικών και της εμπορίας ανθρώπων.

1.4 Όραμα και αποστολή της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας

Η Ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία παίζει σημαντικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Όραμά της είναι η δημιουργία σύγχρονων τελωνείων που θα εξασφαλίζουν (Α.Α.Δ.Ε, 2020):

- Την ύπαρξη ενός σύγχρονου ηλεκτρονικού περιβάλλοντος που θα παρέχει ταχύτερες, τυποποιημένες και ασφαλέστερες ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους οικονομικούς φορείς.

- Τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους συναλλασόμενους οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και της κοινωνίας και θα διασφαλίζουν τα δημοσιονομικά συμφερόντα.
- Την καθιέρωση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ της Δημόσιας Διοίκησης και των πολιτών με σκοπό την αδιάκοπη, συστηματική και επωφελή συνεργασία τους.
- Τη διασφάλιση των δημοσιονομικών συμφερόντων και την ενίσχυση της διαφάνειας με καταστολή των όποιων παθογενειών που ενδέχεται να εγκυμονούν κινδύνους για τη ζωή και την ασφάλεια των πολιτών.
- Τη διαρκή εκπαίδευση και επιμόρφωση των υπαλλήλων της προκειμένου να ανταποκρίνονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στα νέα δεδομένα προς όφελος των συναλλασομένων.

Η Ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία διαδραματίζει σημαντικό Δημοσιονομικό, Οικονομικό και Κοινωνικό ρόλο. Αποστολή της είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς της και ο εκσυγχρονισμός της προκειμένου να προβεί στα ακόλουθα:

- Να ασκεί τελωνειακή πολιτική και να εφαρμόζει αποτελεσματικά τις διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας.
- Να βεβαιώνει και να εισπράττει τα εθνικά και κοινοτικά τελωνειακά έσοδα στα πλαίσια εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής.
- Να εξασφαλίζει την ορθή τήρηση των εθνικών και ενωσιακών διατάξεων κατά την είσοδο και έξοδο εμπορευμάτων, αγαθών, υπηρεσιών και πολιτών προς και από το ελληνικό τελωνειακό έδαφος.
- Να ελέγχει και να διασφαλίζει την πιστή εφαρμογή των απαγορεύσεων και περιορισμών στα εισαγόμενα και εξαγόμενα προϊόντα.
- Να βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές των χωρών των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να προστατεύεται η εσωτερική αγορά και οι πολίτες της.

1.5 Διάρθρωση της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας

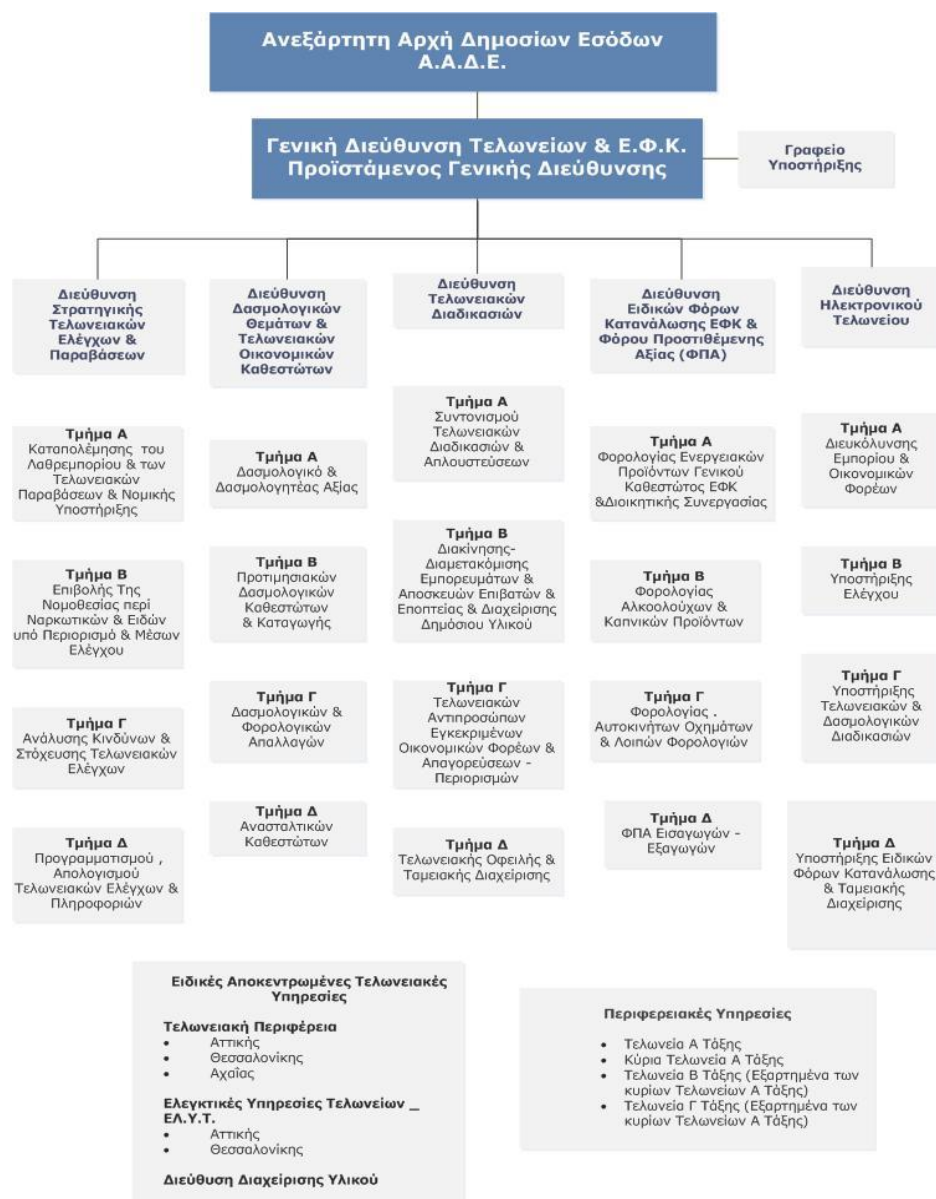
Το 2017 συστήθηκε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) η οποία είναι ανεξάρτητη από το Υπουργείο Οικονομικών. Σε αυτήν υπάγεται και η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. Εκπροσωπείται και διοικείται από τον Γενικό Διευθυντή ο οποίος είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό της.

Η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. είναι αρμόδια για τον έλεγχο των τελωνειακών αρχών στην πιστή και ορθή εφαρμογή των τελωνειακών, δασμολογικών και φορολογικών θεμάτων ως προς τον Ε.Φ.Κ. και τον Φ.Π.Α. σε εισαγόμενα και εξαγόμενα αγαθά. Επίσης, προβαίνει σε εισηγήσεις για την εναρμόνιση των τελωνειακών διατάξεων με την εκάστοτε δημοσιονομική, πολιτική και κοινοτική νομοθεσία.

Η Τελωνειακή Υπηρεσία αποτελείται από τις ακόλουθες υπηρεσίες (Α.Α.Δ.Ε, 2020):

- Κεντρικές Διευθύνσεις
- Ειδικές Αποκεντρωμένες Αρχές
- Περιφερειακές Τελωνειακές Αρχές

Γράφημα 1 – Οργανόγραμμα Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

1.6 Ηλεκτρονικό Τελωνείο (e-custom)

Λαμβάνοντας υπόψιν το γεγονός ότι διανύουμε την εποχή της παγκοσμιοποίησης, της τεχνολογίας και των αυξημένων απαιτήσεων για ενίσχυση του διεθνούς εμπορίου κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός ο ρόλος του ηλεκτρονικού τελωνείου προκειμένου να διασφαλιστούν γρήγορες και ασφαλείς διαδικασίες τελωνισμού των εμπορευμάτων προς όφελος του ηλεκτρονικού εμπορίου. Έτσι λοιπόν το 2004 έκανε την εμφάνισή της η ιδέα του ηλεκτρονικού τελωνείου το οποίο στην ουσία αποτελεί εξέλιξη της συνθήκης της Λισσαβόνας.

Το 2008 με απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υλοποιήθηκε η εφαρμογή του ηλεκτρονικού τελωνείου που σαν στόχο είχε τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς χαρτί και απώτερους στόχους τους κατωτέρω (Pora et al., 2015):

- Τη λήψη μέτρων για αποτελεσματικούς ελέγχους.
- Τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εκτελωνισμού.
- Τη μείωση του διοικητικού φόρτου εργασίας.
- Την καταπολέμηση της απάτης.
- Την προστασία της πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Την αύξηση της ασφάλειας των εμπορευμάτων.
- Την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.
- Την μείωση του κόστους και του χρόνου στις διαδικασίες τελωνισμού.
- Τη διαφύλαξη των φορολογικών συμφερόντων.

Η ενιαία θυρίδα δίνει τη δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να πραγματοποιούν ηλεκτρονικές συναλλαγές μέσω μιας πλατφόρμας χωρίς να απαιτείται η μετάβασή του σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες. Με τη βοήθεια λοιπόν της τεχνολογίας ο οικονομικός φορέας καταθέτει στην τελωνειακή υπηρεσία πιστοποιητικά και άδειες προκειμένου να εκτελωνίσει ορισμένα εμπορεύματα χωρίς την ανάγκη ύπαρξης της φυσικής του παρουσίας.

Βιβλιογραφία

- **Ξενόγλωσση**

Andreff W., Un bilan comparatif du trafic de perfectionnement passif entre l' Union Européenne et les pays d'Europe de l'Est, Revue d' études comparatives Est- Ouest, vol. 32 (2001), no. 2, σ. 95-105.

Arndt S. W., Globalisation and Trade: A Symposium, σε: World Economy 20 (1997) 5, σ. 695-707.

Ballou, R. H. 2004. Business Logistics/Supply Chain Management. New Jersey: Progressive Publishing.

Chavan, M. 2009. The balanced scorecard: A new challenge. Journal of Management Development, 28,5, 393-406

Control team meeting 2013. 14.2.2013. Helsinki, Iisalmi.

Ellinger, A. E., D, E. A., & Keller, S. B. 2005. Supervisory Coaching in a logistics context. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 35,9 620-636.

Export team meeting 2013. 28.2.2013. Helsinki, Iisalmi

Garver, M. S.;Williams, Z.;Taylor, G. S.;& Wynne, W. R. 2011. Modeling choice in logistics: a managerial guide and application. International journal of Physical Distribution & Logistics Management,42,2, 128-151.

Ghuri, P. & Grønhaug, K. 2005. Research Methods in Business Studies - A Practical guide. Pearson Education

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sarjavaara, P. 2000. Tutki ja Kirjoita. Vantaa: Tummavuoren Kirjapaino Oy.

Hitiris, T. 2003. European Union Economics. Harlow: Pearson Education Limited.

Huhtala, P. & Pulkkinen, A. 2009. Tuotettavuuden kehittäminen. Helsinki. Teknologiateollisuus ry.

Ilmola, M. 2013. Export Manager. Interview 20. 3 2013.

Rovetta Davide, The European Community Joins the World Customs Organization: Time to Create a WCO Dispute Settlement Mechanism? σε: Global Trade and

Customs Journal, 3, 2008, σ. 51–52.

Rovetta D., The Modernized Community Customs Code Is Adopted, σε: Global Trade and Customs Journal, 3, 2008, σ. 279–280.

Rovetta D., The Future Role of Customs in the EU after the Paris Declaration, σε: Global Trade and Customs Journal 3, 2008, σ. 391–392.

Sekaran, U. & Bougie, R. 2010. Research Methods for business - A skill building approach. Haddington: Scotprint.

Varley, R. 2006. Retail Product Management. New York: Routledge.

- **Ελληνόγλωσση**

Ανδρέοπουλου Χ., Η Τελωνειακή Αποταμίευση κατά το Κοινοτικό Δίκαιο, σε: Τελωνειακή Επιθεώρηση ΜΗ', σελ. 465.

Γρηγορίου Κ., Φόροι και εξαγωγικοί θεσμοί - Κριτήρια διάκρισής τους από το ΔΕΚ, Συνήγορος 2000, σ. 407

Σγουρόγλου Γ., Η επιστροφή δασμών και φόρων εξαγομένων βιομηχανικών και βιοτεχνικών προϊόντων, Ανάπτυχο περιοδικού Λογιστής, 1975.

Σκουρής Β., Υπαγωγή προϊόντων στο καθεστώς της ενεργητικής τελειοποίησης- παράταση προθεσμίας επανεξαγωγής λόγω ανωτέρας βίας (γνωμοδότηση), ΕΕΕυρΔ 3, 1989, σ. 493- 507.

- **Ιστότοποι**

<https://portal.gsis.gr/portal/page/portal/ICISnet/>

https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_el

- **Νομοθεσία**

Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας Ν.2960/2001

Ενωσιακός Τελωνειακός Κώδικας Καν.952/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

2.1 Η διεθνοποίηση των εταιρειών

Η κατανόηση της διαδικασίας διεθνοποίησης είναι ζωτικής σημασίας για τις εταιρείες που είναι πρόθυμες να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στο εξωτερικό. Είναι σημαντικό να εξετάσουμε πτυχές όπως γιατί, πώς και πότε. Μια απόφαση για να γίνει διεθνής πρέπει να είναι χρήσιμη και το κέρδος δεν πρέπει να είναι ο μοναδικός παράγοντας. Οι ενθαρρύνσεις προέρχονται από υφιστάμενες εναλλακτικές λύσεις, αλλά και από προηγούμενες εμπειρίες για έρευνα και ανάπτυξη.

Σύμφωνα με τον Tayeb (2000), η διαδικασία διεθνοποίησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως οργανωτικούς παράγοντες αλλά και περιβαλλοντικούς παράγοντες. Η απόφαση προέρχεται από ένα συνδυασμό αυτών των παραγόντων και δεν δίδονται τυποποιημένες οδηγίες. Οι οργανωτικοί παράγοντες περιλαμβάνουν τον ρόλο της διοίκησης, τα κίνητρα της οργάνωσης και την επιτυχία στο σπίτι.

Πρώτον, ο ρόλος της διοίκησης είναι ένας βασικός κινητήριος παράγοντας για να γίνει η εταιρεία διεθνής. Η όλη απόφαση εξαρτάται από τη δραστηριότητα και τη δέσμευση της διοίκησης. Συνήθως τα πάντα ξεκινούν από την κορυφαία διαχείριση και την ευαισθητοποίησή της για τις διεθνείς ευκαιρίες.

Ο οργανωτικός παράγοντας που οδηγεί στην ατομική δέσμευση για διεθνοποίηση είναι η γνώση για την ξένη αγορά ή τον ξένο πελάτη στην αγορά. Η κορυφαία διοίκηση γνωρίζει όλο και περισσότερο τις ευκαιρίες στο εξωτερικό και αυτό δίνει το κίνητρο να επεκταθεί στην ξένη αγορά. Η διεθνοποίηση θα μπορούσε να ξεκινήσει και από ένα επίπεδο εργαζομένων. Η απασχόληση ενός νέου προσωπικού με φόντο τις διεθνείς επιχειρήσεις ή το ενδιαφέρον για διεθνείς επιχειρήσεις θα μπορούσε να οδηγήσει την εταιρεία στη διεθνοποίηση (Tayeb 2000, Seyoum 2009).

Δεύτερον, τα κίνητρα της οργάνωσης θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη διαδικασία διεθνοποίησης. Η εταιρεία θα μπορούσε να βρει καλύτερες επιλογές για παράδειγμα να παράγει προϊόντα φθηνότερα στο εξωτερικό και αυτό θα μπορούσε να

την παρακινήσει να επεκταθεί στο εξωτερικό. Οι εταιρείες θα μπορούσαν να πάνε προοδευτικά στο εξωτερικό και να αναζητήσουν νέες αγορές για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Αναζητούνται νέες αγορές για πολλούς λόγους, όπως το πλεονέκτημα κέρδους, τη μοναδικότητα του προϊόντος, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα φορολογικά οφέλη και την αποκλειστική ενημέρωση της αγοράς. Οι εταιρείες επιδιώκουν επίσης την αποδοτικότητα στην παραγωγή ή τη διανομή τους.

Η τρίτη μέθοδος εισόδου στην αγορά είναι η αναζήτηση πόρων. Αυτό εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα ορισμένων πόρων ή εισροών. Η επιτυχία στην εγχώρια αγορά ενθαρρύνει την επιχείρηση να δοκιμάσει μια ξένη αγορά. Η εγχώρια επιτυχία, αλλά και οι περιορισμοί της αγοράς θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη διαχειριστική απόφαση (Tayeb 2000, Seyoum 2009).

Υπάρχουν αρκετές μελέτες που δείχνουν ότι μια ανεπιθύμητη πρόταση έχει σημαντικό ρόλο στην απόφαση να επεκταθεί στο εξωτερικό. Όταν μια επιχείρηση λαμβάνει την πρόταση από την ξένη αγορά, θα μπορεί να ξεκινήσει τη διαδικασία σκέψης της διεθνοποίησης, αν η εταιρεία δεν το έχει σκεφτεί από πριν. Μπορεί να ξεκινήσει έρευνα της ξένης αγοράς. Λόγω της έλλειψης γνώσης, ορισμένες αγορές θα μπορούσαν να θεωρηθούν αγορές υψηλού κινδύνου ή χώρες. Η εμπειρία ή η προθυμία της διοίκησης δεν επηρεάζει αυτούς τους κινδύνους όπως η ασταθής κυβέρνηση, η έλλειψη υποδομής ή ο συναλλαγματικός κίνδυνος. (Tayeb 2000, Seyoum, 2009)

Ο δεύτερος παράγοντας που ονομάζεται φαινόμενο bandwagon σημαίνει ότι οι ανταγωνιστικές εταιρείες ακολουθούν τα βήματα του άλλου, για παράδειγμα μια εταιρεία επεκτείνεται στο εξωτερικό λόγω φθηνού κόστους εργασίας και μια άλλη εταιρεία ακολουθεί για να διατηρήσει την ανταγωνιστική θέση. Αυτός ο παράγοντας επηρεάζει την απόφαση να επεκταθεί στο εξωτερικό, επειδή η εταιρεία θέλει να διατηρήσει τουλάχιστον την τρέχουσα θέση της στην αγορά.

Ο τρίτος περιβαλλοντικός παράγοντας είναι ο έντονος ανταγωνισμός από το εξωτερικό. Όταν μια ξένη εταιρεία αρχίζει να λειτουργεί στην εγχώρια αγορά, οι εγχώριες εταιρείες συνειδητοποιούν ότι έχουν παρόμοια είδη προϊόντων με την ίδια ποιότητα ή ακόμα καλύτερα γεννιέται η ιδέα για διεθνοποίηση. (Tayeb 2000, Seyoum, 2009)

2.2 Θεωρίες διεθνούς εμπορίου

Σύμφωνα με τον Wild, το 2000, η εμπορική θεωρία που δηλώνει ότι τα έθνη πρέπει να συσσωρεύουν πλούτο χρημάτων, συνήθως μέσα στο χρυσό, ενθαρρύνοντας τις εξαγωγές και αποθαρρύνοντας τις εισαγωγές ονομάζεται μερκαντιλισμός. Οι μερκαντιλιστικές χώρες βίωσαν το προβαλλόμενο παιχνίδι, πράγμα που σημαίνει ότι περιορίστηκε ο παγκόσμιος πλούτος και οι χώρες μπορούσαν να αυξήσουν το μερίδιό τους μόνο εις βάρος των γειτόνων τους. Η οικονομική ανάπτυξη αποτράπηκε μόλις οι μερκαντιλιστικές χώρες κατέβαλαν στις αποικίες ελάχιστα για εξαγωγή και τους χρέωσαν υψηλή αξία για εισαγωγή. Το μειονέκτημα με τον μερκαντιλισμό είναι ότι κάθε χώρα που ασχολείται με εξαγωγές περιορίστηκε από την εισαγωγή κάτι το οποίο αποτελεί ακόμη ένα εμπόδιο που προκύπτει από την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου.

2.2.1 Θεωρία του απόλυτου πλεονεκτήματος

Ο Smith ανέπτυξε τη θεωρία του εμπορίου για το απόλυτο πλεονέκτημα το 1776. Ο Smith δήλωσε ότι τα τιμολόγια και οι ποσοστώσεις δεν πρέπει να περιορίζουν το διεθνές εμπόριο το οποίο πρέπει να επιτρέπεται και να ρέει με την οικονομική διαδικασία. Σε αντίθεση με τον μερκαντιλισμό, ο Σμιθ ισχυρίστηκε ότι μία εταιρεία πρέπει να επικεντρωθεί στην παραγωγή προϊόντων στα οποία κατέχει συνδεδεμένο απόλυτο πλεονέκτημα.

Η κερδοσκοπία του απόλυτου πλεονεκτήματος καταστρέφει την μερκαντιλιστική αντίληψη ότι το διεθνές εμπόριο θα μπορούσε να είναι ένα παιχνίδι. Μέσα στο πλαίσιο της θεωρίας του απόλυτου πλεονεκτήματος, το διεθνές εμπόριο θα μπορούσε να είναι ένα παιχνίδι θετικών αθροισμάτων, ως αποτέλεσμα του ότι υπάρχουν κέρδη για κάθε χώρα έτσι ώστε να επιχειρήσει την ανταλλαγή. Σε αντίθεση με τον μερκαντιλισμό, αυτή η θεωρία μετρά τον πλούτο του έθνους από το βιοτικό επίπεδο των λαών του.

2.2.2 Θεωρία συγκριτικού πλεονεκτήματος

Η βασικότερη ιδέα στο σύνολο της θεωρίας του διεθνούς εμπορίου είναι η αρχή του συγκριτικού πλεονεκτήματος, που εισήχθη για πρώτη φορά από τον οικονομολόγο Ντέιβιντ Ρικάρντο το 1817. Παραμένει μια σοβαρή επίδραση στη διεθνή εξωτερική πολιτική και είναι επομένως απαραίτητη για την κατανόηση της μοντέρνας διεθνούς οικονομίας. Η αρχή του συγκριτικού πλεονεκτήματος αναφέρει ότι μία εταιρεία θα έπρεπε να ειδικεύεται στην κατασκευή και την εξαγωγή εκείνων των εμπορευμάτων, κατά τη διάρκεια των οποίων περιλαμβάνει ένα συγκριτικό ή σχετικό πλεονέκτημα σε σύγκριση με διαφορετικές χώρες και θα εισάγει αυτά τα εμπορεύματα στα οποία έχει συγκριτικό μειονέκτημα. Μία τέτοια εξειδίκευση, μπορεί να συγκεντρώσει μεγαλύτερο κέρδος για όλους.

Κατά τη διάρκεια αυτής της θεωρίας υπάρχουν πολλές υποθέσεις που περιορίζουν την εφαρμογή στον πραγματικό κόσμο. Η ιδέα ότι οι χώρες έχουν ένα μέτρο που οδηγείται αποκλειστικά από τη μεγιστοποίηση της παραγωγής και της κατανάλωσης και όχι από τα προβλήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους ή τους πελάτες, μπορεί να είναι λάθος.

2.2.3 Θεωρία Heckscher-Ohlin

Στις αρχές της δεκαετίας, μια θεωρία του παγκόσμιου εμπορίου αναφερόταν ως θεωρία των διαφόρων θεμάτων που προέκυψαν κατά την μελέτη δύο οικονομολόγων του Heckscher και του Ohlin. Αυτή η θεωρία αναφέρεται επιπλέον ως η θεωρία Heckscher-Ohlin. Η θεωρία Heckscher-Ohlin τονίζει ότι οι χώρες θα έπρεπε να αποδείξουν και να εξαγάγουν εμπορεύματα τα οποία έχουν σε αφθονία και να εισάγουν εμπορεύματα στα οποία χρειάζονται πόρους.

Αυτή η θεωρία διαφέρει από τις θεωρίες συγκριτικού πλεονεκτήματος και απόλυτου πλεονεκτήματος. Η θεωρία Heckscher-Ohlin δηλώνει ότι μία εταιρεία θα έπρεπε να εξειδικεύσει την παραγωγή και εξαγωγή σε εκείνους τους πόρους στους οποίους η οικονομική μονάδα έχει τόσο τη δυνατότητα όσο και τη γνώση για να το κάνει.

Η θεωρία Heckscher-Ohlin χρησιμοποιείται περισσότερο από τη θεωρία Ricardo από πολλούς οικονομολόγους, με αποτέλεσμα να καθιστά λιγότερες απλουστευτικές υποθέσεις. Το 1953, ο οικονομικός εμπειρογνώμονας αποκάλυψε μια μελέτη, στην

οποία εξέτασε την εγκυρότητα της θεωρίας Heckscher-Ohlin. Η μελέτη έδειξε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο διέθετε αρκετά κεφάλαια σε σύγκριση με τις εναλλακτικές χώρες, με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να εξάγει εμπορεύματα υψηλής έντασης κεφαλαίου και να εισάγει εμπορεύματα υψηλής έντασης εργασίας.

2.2.4 Θεωρία του κύκλου ζωής του προϊόντος

Η διεθνής θεωρία κύκλου ζωής προϊόντος αναπτύχθηκε από τον Raymond Vernon μέσα στο 1960. Η θεωρία του κύκλου ζωής του διεθνούς προϊόντος τονίζει ότι μια εταιρεία μπορεί να αρχίσει να εξάγει το προϊόν της και αργότερα να μάχεται σε ξένες άμεσες επενδύσεις επειδή το προϊόν κινείται μέσω του κύκλου ζωής του. Τελικά η εξαγωγή μιας χώρας γίνεται εισαγωγή της. Αν και το μοντέλο αναπτύσσεται γύρω από την Αμερική, ωστόσο είναι γενικευμένο και μπορεί να εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε από τις αναπτυγμένες και καινοτόμες αγορές του πλανήτη. Η θεωρία του κύκλου ζωής του προϊόντος αναπτύχθηκε σε όλη τη δεκαετία του 1960 και στοχεύει στην Ουάσιγκτον, δεδομένου ότι οι περισσότερες καινοτομίες προήλθαν από αυτήν την αγορά.

2.3 Ο ρόλος των Οργανισμών προώθησης του εμπορίου

Ένα ζωτικό συστατικό των εξωτερικών εμπορικών πολιτικών όλων των χωρών είναι η εθνική εξαγωγή, στρατηγική που επικεντρώνεται στην προώθηση προϊόντων και αγορών και που δίνει στη χώρα το ανταγωνιστικό πλεονέκτημά της στην εξαγωγή. Στο πλαίσιο αυτό, οι οργανισμοί προώθησης του εμπορίου (TPO) εργάζονται με κατεύθυνση την υλοποίηση των προγραμμάτων προώθησης και ανάπτυξης των εξαγωγών. Αυτοί οι οργανισμοί μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο, να προσφέρουν εξειδικευμένη βοήθεια και να λειτουργήσουν ως καταλύτης για άλλους παρόχους υπηρεσιών που συνδέονται με το εμπόριο.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι TPO έχουν συμβουλευτικό ρόλο στις κυβερνήσεις σε ότι αφορά θέματα του εξωτερικού εμπορίου. Επιπλέον, θα μπορούσαν να αποτελέσουν τον σύνδεσμο μεταξύ των κυβερνήσεων και των εξαγωγέων, καθώς αυτοί οι οργανισμοί έχουν στενή σχέση με την κοινότητα των εξαγωγών.

Φυσικά, η κοινότητα των εξαγωγών είναι σε θέση να δημιουργήσει άμεσες επαφές με την κυβέρνηση μέσω εναλλακτικών λύσεων. Τα εξειδικευμένα ιδρύματα που είναι αφιερωμένα σε αυτό το καθήκον πρέπει να πραγματοποιούν δραστηριότητες προώθησης και ανάπτυξης σε ό,τι αφορά τις εξαγωγές. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ΤΡΟ προσφέρουν υποστήριξη και καθοδήγηση προς τις επιχειρήσεις.

Ο ρόλος των ΤΡΟ εξαρτάται από το στάδιο ανάπτυξης μιας χώρας. Στις χώρες όπου, οι μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις ΜΜΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, ένας ΤΡΟ πρέπει να καταβάλει προσπάθειες για να τις βοηθήσει να αποκτήσουν παρουσία στη διεθνή αγορά. Για το λόγο αυτό πρέπει να επιλεγούν μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις με εξαγωγικό δυναμικό και το ΤΡΟ θα πρέπει να συνεργαστεί στενά και εντατικά μαζί τους για να τις μετατρέψει τελικά σε επιτυχημένους εξαγωγείς. (ATPF, 2000)

Ωστόσο, η διείσδυση των χωρών αυτών στις ξένες αγορές εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών στα προϊόντα. Ως εκ τούτου, το κύριο καθήκον ενός ΤΡΟ πρέπει να είναι η προώθηση της ανταγωνιστικότητάς τους στον τομέα των εξαγωγών. Στο πλαίσιο του σημερινού παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος, είναι δύσκολο για τους ΤΡΟs να επιτύχουν τον στόχο αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΞΑΓΩΓΕΣ

3.1 Η ανάπτυξη των εξαγωγών

Η ανάπτυξη των εξαγωγών είναι πολύ κρίσιμη για τις διάφορες οικονομίες, λόγω των σημαντικών επιπτώσεών της τόσο στο μακροοικονομικό όσο και στο μικροοικονομικό επίπεδο. Σε μακροοικονομικό επίπεδο, οι εξαγωγές αποτελούν πηγή συναλλαγματικών ισοτιμιών και επομένως οι οικονομίες μπορούν να ενισχύσουν τα συναλλαγματικά τους αποθέματα, να μειώσουν το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών τους και να παράσχουν απασχόληση που θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου σε ολόκληρη την κοινωνία. Από μικροοικονομική άποψη, οι εξαγωγές δίνουν στις επιχειρήσεις ανταγωνιστικό προβάδισμα, βελτιώνοντας παράλληλα την οικονομική τους θέση, τα επίπεδα χρησιμοποίησης των πόρων τους καθώς και την αύξηση των τεχνολογικών προτύπων (Katsikeas, 1996)

Η παγκοσμιοποίηση του σημερινού εμπορικού περιβάλλοντος έχει αναγκάσει τις οικονομίες να δώσουν προτεραιότητα στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των εξαγωγών τους στον τομέα των ΜΜΕ, ώστε να μπορέσουν να επιβιώσουν εν μέσω του έντονου παγκόσμιου ανταγωνισμού και των προκλήσεων. Η ψηφιακή οικονομία δημιούργησε νέα μέσα και διαύλους για την υπέρβαση των εμπορικών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ λόγω του μεγέθους τους και των περιορισμένων πόρων τους.

Οι εξαγωγές είναι εξαιρετικά σημαντικές για τις σύγχρονες οικονομίες, επειδή προσφέρουν στους ανθρώπους και στις επιχειρήσεις πολύ περισσότερες αγορές για τα αγαθά τους. Μια από τις βασικές λειτουργίες της διπλωματίας και της εξωτερικής πολιτικής μεταξύ των κυβερνήσεων είναι η προώθηση του οικονομικού εμπορίου, η ενθάρρυνση των εξαγωγών και των εισαγωγών προς όφελος όλων των εμπορικών μερών.

Σύμφωνα με την Statista, το 2017, οι μεγαλύτερες εξαγωγικές χώρες (σε δολάρια) ήταν η Κίνα, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Γερμανία, η Ιαπωνία και οι Κάτω Χώρες. Η Κίνα ανακοίνωσε εξαγωγές περίπου 2,3 τρισεκατομμυρίων δολαρίων σε

αγαθά, κυρίως σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό και μηχανήματα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες εξήγαγαν περίπου 1,5 τρισεκατομμύρια δολάρια, κυρίως αγαθά επενδύσεων. Οι εξαγωγές της Γερμανίας, οι οποίες ανέρχονταν σε περίπου 1,4 τρισεκατομμύρια δολάρια, κυριαρχούσαν από μηχανοκίνητα οχήματα όπως και η Ιαπωνία, η οποία ανήλθε σε περίπου 698 δισεκατομμύρια δολάρια. Τέλος, οι Κάτω Χώρες είχαν εξαγωγές περίπου 652 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

3.2 Ορισμός των εξαγωγών

Ο όρος εξαγωγή χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη διαδικασία μεταφοράς των εγχώριων προϊόντων, υπηρεσιών και εμπορευμάτων σε μία άλλη χώρα από αυτή που είναι η χώρα παραγωγής με απώτερο σκοπό την πώληση ή την μετέπειτα εξαγωγή σε μία άλλη χώρα.

Οι εξαγωγές είναι τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παράγονται σε μία χώρα και αγοράζονται από κατοίκους άλλης χώρας. Δεν έχει σημασία τι είναι το αγαθό ή η υπηρεσία. Δεν έχει σημασία πώς αποστέλλεται. Μπορεί να αποσταλεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή να μεταφερθεί σε προσωπικές αποσκευές. Εάν παράγεται στην εγχώρια αγορά και πωλείται σε κάποιον σε ξένη χώρα, πρόκειται για εξαγωγή.

Οι εξαγωγές αποτελούν μία συνιστώσα του διεθνούς εμπορίου. Το άλλο στοιχείο είναι οι εισαγωγές. Πρόκειται για αγαθά και υπηρεσίες που αγοράζονται από κατοίκους μιας χώρας που παράγονται σε μια ξένη χώρα. Συνδυασμένα, συνθέτουν το εμπορικό ισοζύγιο μιας χώρας. Όταν η χώρα εξάγει περισσότερο από ότι εισάγει, έχει εμπορικό πλεόνασμα. Όταν εισάγει περισσότερο από ότι εξάγει, έχει εμπορικό έλλειμμα.

3.3 Η επίδραση των εξαγωγών στην οικονομία

Οι περισσότερες χώρες επιθυμούν να αυξήσουν τις εξαγωγές τους. Οι εταιρείες θέλουν να πουλήσουν περισσότερα. Αν έχουν πουλήσει ό, τι μπορούν για τον πληθυσμό της χώρας τους, τότε θέλουν να πουλήσουν και στο εξωτερικό. Όσο περισσότερο εξάγουν, τόσο μεγαλύτερο είναι το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

Αποκτούν εμπειρία στην παραγωγή των αγαθών και των υπηρεσιών. Επίσης, αποκτούν γνώσεις σχετικά με τον τρόπο πώλησης στις αγορές του εξωτερικού.

Οι κυβερνήσεις προωθούν τις εξαγωγές. Οι εξαγωγές αυξάνουν τις θέσεις εργασίας, επιφέρουν υψηλότερους μισθούς και αυξάνουν το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων. Ως εκ τούτου, οι άνθρωποι γίνονται ευτυχείς και πιο πιθανό να υποστηρίξουν τους εθνικούς ηγέτες τους.

Οι εξαγωγές αυξάνουν επίσης τα συναλλαγματικά διαθέσιμα που διατηρούνται στην κεντρική τράπεζα του έθνους. Οι αλλοδαποί πληρώνουν για εξαγωγές είτε στο δικό τους νόμισμα είτε στο δολάριο ΗΠΑ. Μια χώρα με μεγάλα αποθεματικά μπορεί να τα χρησιμοποιήσει για να διαχειριστεί την αξία του δικού της νομίσματος.

Οι χώρες χρησιμοποιούν επίσης συναλλαγματικά αποθέματα για τη διαχείριση της ρευστότητας. Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να ελέγξουν καλύτερα τον πληθωρισμό. Για τον έλεγχο του πληθωρισμού, χρησιμοποιούν το ξένο νόμισμα για να αγοράσουν το δικό τους νόμισμα. Αυτό μειώνει την προσφορά χρήματος, καθιστώντας το τοπικό νόμισμα περισσότερο ακριβό.

Υπάρχουν τρεις τρόποι με τους οποίους οι χώρες προσπαθούν να αυξήσουν τις εξαγωγές. Πρώτον, χρησιμοποιούν τον εμπορικό προστατευτισμό για να δώσουν στις βιομηχανίες τους ένα πλεονέκτημα. Αυτό συνήθως αποτελείται από τιμολόγια που αυξάνουν τις τιμές των εισαγωγών. Παρέχουν επίσης επιδοτήσεις στις δικές τους βιομηχανίες σε χαμηλότερες τιμές. Αλλά από τη στιγμή που θα αρχίσουν να το κάνουν αυτό, άλλες χώρες αντιτάσσονται με τα ίδια μέτρα. Αυτοί οι εμπορικοί πόλεμοι μειώνουν το διεθνές εμπόριο για όλους. Για παράδειγμα, το τιμολόγιο Smoot-Hawley μείωσε το εμπόριο κατά 65% και επιδείνωσε τη Μεγάλη Ύφεση.

Οι χώρες αυξάνουν επίσης τις εξαγωγές με τη διαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών. Αυξάνουν τις εξαγωγές μειώνοντας τον προστατευτισμό του εμπορίου. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου προσπάθησε να διαπραγματευτεί μια πολυμερή συμφωνία μεταξύ των 149 μελών του. Η λεγόμενη συμφωνία της Ντόχα σχεδόν πέτυχε. Αλλά η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες αρνήθηκαν να εξαλείψουν τις γεωργικές επιδοτήσεις τους. Ως αποτέλεσμα, οι περισσότερες χώρες βασίζονται σε διμερείς συμφωνίες ή περιφερειακές εμπορικές συμφωνίες εδώ και χρόνια.

Οι τρίτες χώρες που ωθούν τις εξαγωγές πρέπει να μειώσουν την αξία των νομισμάτων τους. Αυτό καθιστά τις τιμές εξαγωγής τους συγκριτικά χαμηλότερες στη χώρα υποδοχής. Οι κεντρικές τράπεζες το κάνουν αυτό με τη μείωση των επιτοκίων. Μια κυβέρνηση μπορεί επίσης να εκτυπώσει περισσότερο νόμισμα ή να αγοράσει ξένο νόμισμα για να κάνει την αξία της υψηλότερη. Οι χώρες που προσπαθούν να ανταγωνιστούν με την υποτίμηση των νομισμάτων τους κατηγορούνται ότι βρίσκονται σε πολέμους.

Οι χώρες εξάγουν αγαθά και υπηρεσίες στις οποίες έχουν ανταγωνιστικό ή συγκριτικό πλεονέκτημα. Οι κυβερνήσεις ενθαρρύνουν τις εξαγωγές για τους παρακάτω λόγους:

- Αύξηση εσόδων.
- Αύξηση θέσεων εργασίας και αύξηση του βιοτικού επιπέδου.
- Αύξηση των συναλλαγματικών διαθεσίμων.
- Αύξηση της ρευστότητας.
- Δυνατότητα στις κυβερνήσεις να διαχειριστούν αποτελεσματικά τον πληθωρισμό.

Για τους λόγους αυτούς, οι χώρες επιδιώκουν να ενισχύσουν τις εξαγωγές τους. Οι εξαγωγές καθώς και οι εισαγωγές μπορούν να χωριστούν σε δύο ομάδες δραστηριοτήτων, το εμπόριο αγαθών που είναι το εμπόριο υλικών προϊόντων και το εμπόριο υπηρεσιών, το οποίο είναι το εμπόριο άυλων προϊόντων. Οι κυβερνήσεις ενθάρρυναν τις επιχειρήσεις να κάνουν διεθνείς συναλλαγές και ανταλλαγές, μειώνοντας τα διάφορα εμπόδια.

Διαφορετικές κοινές ζώνες εμπορίου έχουν δημιουργηθεί όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση απλοποιεί τις εξαγωγές μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω της πολιτικής της ενιαίας αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι τα χρήματα και τα εμπορεύματα μπορούν να κινούνται ελεύθερα και ότι υπάρχει τεχνική εναρμόνιση των προτύπων και των προδιαγραφών.

3.4 Τύποι εξαγωγών

Υπάρχουν διάφορες μορφές εξαγωγικών δραστηριοτήτων, όπως οι άμεσες εξαγωγές, οι έμμεσες εξαγωγές και οι εξαγωγές έργων. Η απευθείας εξαγωγή θα μπορούσε να χωριστεί σε δύο διαφορετικά είδη άμεσης εξαγωγής. Το ένα, όπου μια εταιρεία χρησιμοποιεί ξένο μεσίτη και το άλλο, όπου μια εταιρεία πωλεί απευθείας σε αλλοδαπούς τελικούς χρήστες. Αυτές οι δραστηριότητες εξαγωγής είναι σημαντικές να εξεταστούν προσεκτικά, διότι έχουν επιπτώσεις στην τιμή των προϊόντων. Θα μπορούσαν να αποτελέσουν πλεονέκτημα στον ανταγωνισμό και θα μπορούσαν επίσης να διευκολύνουν τις εξαγωγές σε ορισμένες χώρες. Η επιλογή του καναλιού εξαγωγής είναι ζωτικής σημασίας και πρέπει επίσης να εξεταστεί προσεκτικά (Tayeb 2000, Selin 2004).

3.4.1 Έμμεση Εξαγωγή

Στις έμμεσες εξαγωγές, η εταιρεία χρησιμοποιεί εξειδικευμένα σπίτια, για να τα μετατρέψει σε διεθνείς επιχειρήσεις για την εταιρεία. Τα σπίτια εξαγωγής είναι επιχειρήσεις που αγοράζουν προϊόντα από εγχώριες εταιρείες και πωλούν τα προϊόντα αργότερα στην ξένη αγορά. Οι επιβεβαιωτικές κατοικίες ενεργούν για τον ξένο αγοραστή και λαμβάνουν προμήθεια ως τρόπο πληρωμής. Η αγορά κατοικιών γίνεται για λογαριασμό του εξωτερικού πελάτη, για παράδειγμα πολυκαταστήματα και ξένες κυβερνητικές υπηρεσίες. Όλοι αυτοί οι φορείς εκτελούν διεθνείς δραστηριότητες για την εξαγωγή της εταιρείας (Tayeb 2000, Selin, 2004, Griffin & Pustay 2013).

Οι έμμεσες εξαγωγές είναι ένας παθητικός τρόπος διεξαγωγής των διεθνών επιχειρήσεων και είναι ένας καλός τρόπος για μία εταιρεία να κάνει εξαγωγές σε χώρες με μεγάλες αποστάσεις. Στην περίπτωση αυτή, η εταιρεία δεν κάνει καμία διεθνή δραστηριότητα, διότι δίνει τις ξένες της δραστηριότητες στις άλλες εταιρείες. Αυτό είναι ιδιαίτερα καλό για τις μικρές επιχειρήσεις που θέλουν να κάνουν διεθνείς συναλλαγές επειδή χρειάζονται ελάχιστες γνώσεις για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις αλλά είναι επίσης και μια φθηνή επιλογή για να κάνουν διεθνείς επιχειρήσεις (Tayeb 2000, Selin, 2004).

Οι έμμεσες εξαγωγές χρησιμοποιούνται επίσης σε μερικές περιστασιακές παραγγελίες. Υπάρχει επίσης πολύ μικρός κίνδυνος, επειδή η εταιρεία δεν χρειάζεται

να χειριστεί τις δραστηριότητες εξαγωγής. Τα μειονεκτήματα της έμμεσης επένδυσης είναι ότι ο παραγωγός δεν έχει άμεσες επαφές με τους ξένους πελάτες και την αγορά. Επίσης, η εταιρεία εξαγωγής δεν μπορεί να ελέγξει τα τοπικά ζητήματα μάρκετινγκ και να λάβει λίγα μόνο σχόλια από την αγορά (Griffin & Pustay 2013, Selin 2004).

3.4.2 Άμεση Εξαγωγή

Για εταιρείες που έχουν περισσότερες γνώσεις και θέλουν να ελέγξουν τις διεθνείς τους δραστηριότητες, οι άμεσες επενδύσεις είναι η καλύτερη επιλογή. Υπάρχουν δύο διαφορετικά είδη άμεσων επενδύσεων. Κατά την επιλογή της άμεσης εξαγωγής, η εταιρεία θα μπορούσε να πωλεί απευθείας σε αλλοδαπούς τελικούς χρήστες. Θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιεί και έναν ξένο μεσίτη. Τα προϊόντα άμεσης εξαγωγής τυπικά πωλούνται μέσω ανεξάρτητου τοπικού αντιπροσώπου ή διανομέα. Επίσης, η χρήση ορισμένων εξειδικευμένων εκπροσώπων της εταιρείας και των θυγατρικών πωλήσεων είναι κοινή (Tayeb 2000, Selin, 2004).

Χρησιμοποιώντας ακόμη έναν ξένο μεσίτη, παρέχει γνώσεις σχετικά με την εξαγωγική δραστηριότητα και άμεση επαφή με τη χώρα εξαγωγής. Ωστόσο, ο εξαγωγέας πιθανώς να μην έχει καμία επαφή με τους τελικούς χρήστες και ο μεσίτης θα μπορούσε να δώσει περιορισμένες πληροφορίες. Αυτό θα ήταν επίσης μια πολύ δαπανηρή επιλογή. Η άμεση εξαγωγή απαιτεί περισσότερες γνώσεις αλλά και γλωσσικές δεξιότητες.

Η εταιρεία εξαγωγής θα πρέπει να είναι υπομονετική και να σχεδιάζει μεγάλες αποστάσεις για να είναι επιτυχής στην άμεση εξαγωγή. Όταν μία εταιρεία χρησιμοποιεί έναν ξένο μεσίτη, γίνεται μια συμφωνία, η οποία περιλαμβάνει κανόνες και αποζημιώσεις. Η εταιρεία εξαγωγής μπορεί εύκολα να ακολουθήσει την τάση της αγοράς-στόχου αλλά και η όλη διαδικασία να λειτουργήσει ευκολότερα όταν υπάρχουν μόνο δύο μέρη που εμπλέκονται αντί για τρία (Tayeb 2000, Selin 2004).

Ένας άλλος τρόπος άμεσης εξαγωγής είναι όταν η εταιρεία δεν χρησιμοποιεί ξένο μεσίτη αλλά πωλεί προϊόντα απευθείας στον καταναλωτή. Αυτός ο τρόπος εξαγωγής χρειάζεται τις περισσότερες από τις δεξιότητες των εξαγωγέων αλλά και πολλές γνώσεις. Αυτός ο τύπος εξαγωγής εξασφαλίζει τον εύκολο τρόπο για την εταιρεία να ελέγχει ολόκληρη τη διαδικασία όταν δεν υπάρχουν άλλα μέρη που να εμπλέκονται (Tayeb 2000, Selin 2004).

3.5 Κανάλια Διανομής

Υπάρχουν διαφορετικοί δίαυλοι διανομής, όπως πράκτορες, εταιρίες εξαγωγικών επιχειρήσεων, εισαγωγείς, λιανοπωλητές και πρακτορεία. Όλα αυτά παρέχουν διαφορετικές δυνατότητες στις εξαγωγικές επιχειρήσεις για να βοηθήσουν έναν εξαγωγέα να κάνει διεθνείς συναλλαγές. Στη συνέχεια, συζητούνται λεπτομερώς μερικά από αυτά τα κανάλια.

Ο πράκτορας εργάζεται για μια κύρια εταιρεία και διανέμει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της. Ο πράκτορας είναι συνήθως ένας ντόπιος που πληρώνεται με προμήθεια. Οι πράκτορες έχουν καλή τοπική γνώση της αγοράς και έχουν μόνιμη παρουσία στην αγορά. Οι αντιπρόσωποι είναι υπεύθυνοι για την ενημέρωση σχετικά με την τρέχουσα αγορά, τις τιμές και τους κανονισμούς στην κύρια εταιρεία. Οι πελάτες των πρακτόρων είναι λιανοπωλητές, χονδρέμποροι και διαφορετικά κανάλια διανομής.

Ωστόσο, η κύρια εταιρεία πρέπει να φροντίσει για όλα όσα αφορούν την εξαγωγή, όπως ο εφοδιασμός, η τιμολόγηση, τα τελωνεία, η τεκμηρίωση κλπ. Μειονεκτήματα όμως μπορεί να είναι η δυσκολία εύρεσης κατάλληλου και πιστού πράκτορα με αποτέλεσμα η συμφωνία με τον πράκτορα να είναι δαπανηρή και δύσκολο να τερματιστεί. Η εταιρεία εξαγωγικών επιχειρήσεων εργάζεται για τον εαυτό της, αγοράζει προϊόν και διανέμει τον εαυτό της στην ξένη αγορά. Αυτό σημαίνει ότι ο παραγωγός δεν έχει την επιλογή να γνωρίζει τον καταναλωτή και την αγορά του, επειδή η εταιρεία εξαγωγής διεξάγει όλη τη διαδικασία (Selin, 2004, Pehkonen 2000, Griffin & Pustay 2013).

3.5.1 Αδειοδότηση δικαιώματος χρήσης

Η αδειοδότηση του δικαιώματος χρήσης είναι επίσης μια επιλογή για διεθνείς συναλλαγές. Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία πωλεί τα δικαιώματα χρήσης του εμπορικού σήματος ή την παραγωγή των προϊόντων του δικαιιοπάροχου. Έτσι, η αδειοδότηση σημαίνει την πώληση ενός δικαιώματος χρήσης μιας συγκεκριμένης περιουσίας. Οι εταιρείες έχουν συνήθως καταχωρίσει την πνευματική τους ιδιοκτησία ως μέσο καθιέρωσης των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας.

Στη σύμβαση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης, ο δικαιιοπάροχος και ο δικαιοδόχος συνάπτουν δεσμευτική συμφωνία που καθορίζει τί μεταβιβάζεται στον

δικαιodόχο βάσει συγκεκριμένων συνθηκών. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο δικαιodόχος δεν μπορεί να πουλήσει την πνευματική ιδιοκτησία αλλά έχει μόνο το δικαίωμα να την χρησιμοποιήσει. Η πνευματική ιδιοκτησία μπορεί να είναι διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, σχέδια, πνευματικά δικαιώματα, εμπορικά μυστικά και τεχνογνωσία (Welch, Benito & Petersen 2007, Griffin & Pustay 2013).

Τα πλεονεκτήματα της αδειodότησης είναι τα χαμηλά κόστη εκκίνησης και για τον λόγο αυτόν αποτελεί έναν εύκολο τρόπο για την εταιρεία να φτάσει στην αγορά και να χρησιμοποιήσει τις καλά αναπτυγμένες έννοιες και τη τεχνογνωσία. Μερικά μειονεκτήματα μπορεί να είναι ότι ο εταίρος θα μπορούσε να γίνει δυνητικός ανταγωνιστής και ο δικαιodόχος θα μπορούσε να δυσκολευτεί να ελέγξει την παραγωγή και την ποιότητα. Θα μπορούσε να υπάρξει επίσης κάποιο κρυφό κόστος, όπως το κόστος κατάρτισης και υποστήριξης, το οποίο θα ήταν δύσκολο να εκτιμηθεί.

3.5.2 Franchising

Το franchising είναι μια συμβατική μέθοδος για τη διεξαγωγή διεθνών συναλλαγών. Αυτή η έννοια σημαίνει ότι ο δικαιodόχος μεταβιβάζει ολόκληρο το επιχειρηματικό σύστημα στον μεταφορέα, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού σήματος, της κατάρτισης και της τεχνογνωσίας. Ο δικαιodόχος μπορεί να ξεκινήσει μια ανεξάρτητη επιχείρηση υπό τον έλεγχο του δικαιodόχου έναντι ορισμένων πληρωμών και δικαιωμάτων (Welch et al., 2007, Griffin & Pustay 2013).

Υπάρχουν δύο διαφορετικοί τύποι franchising, πρώτης γενιάς και δεύτερης γενιάς franchising. Η franchising πρώτης γενιάς σημαίνει ότι ο franchisee αγοράζει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το εμπορικό σήμα του δικαιodόχου. Ωστόσο, η υποστήριξη και η καθοδήγηση είναι περιορισμένες. Το franchise δεύτερης γενιάς είναι πιο ολοκληρωμένο πακέτο. Στην έννοια αυτή ο δικαιodόχος παρέχει περισσότερα από το εμπορικό σήμα. Επίσης, ο δικαιodόχος λαμβάνει πιο λεπτομερείς οδηγίες και πρόγραμμα κατάρτισης από ό, τι στην πρώτη γενιά franchising (Tayeb 2000, Griffin & Pustay 2013).

Ο δικαιodόχος και ο δικαιodόχος καθορίζουν μια συμφωνία που καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο δικαιodόχος μπορεί να χρησιμοποιήσει την επιχειρηματική ιδέα

καθώς και το τι περιλαμβάνεται στην επιχειρησιακή έννοια όπως η χρήση εμπορικού σήματος αλλά και η κατάρτιση άλλων δραστηριοτήτων υποστήριξης. Υπάρχουν επίσης διάφοροι τρόποι πληρωμής. Μια επιλογή είναι η προκαταβολή, η προκαταβολή με προστιθέμενα δικαιώματα, η οποία είναι ένα ποσοστό των πωλήσεων ή χρέωση των προμηθειών ή της πληρωμής που θα μπορούσε να είναι κάποιες άλλες προσαυξήσεις και εισφορές, όπως το ενοίκιο ή τα έξοδα χρηματοδότησης. (Welch et al., 2007).

3.5.3 Κοινοπραξίες

Είναι πολύ κοινό να οικοδομούνται κοινοπραξίες μεταξύ διεθνών εταιρειών. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν τί και πώς εμπλέκονται τα μέρη και πώς επενδύουν στην κοινή επιχείρηση. Η κοινοπραξία θα μπορούσε να κατασκευαστεί και για ορισμένο χρονικό διάστημα και όταν δεν είναι πλέον χρήσιμο, η σύμβαση θα μπορούσε να τερματιστεί. Οι κοινοπραξίες είναι επωφελείς επειδή η εταιρεία μπορεί να επενδύσει μόνο το δικό της μερίδιο αντί να επενδύσει τα πάντα μόνη της. Λόγω των λιγότερο επενδεδυμένων χρημάτων, οι κίνδυνοι είναι μικρότεροι (Selin 2004, Griffin & Pustay 2013).

Η επέκταση σε ορισμένες αγορές θα μπορούσε να είναι δύσκολη, αλλά η οικοδόμηση της κοινής επιχείρησης και η είσοδος στην αγορά θα μπορούσε να είναι ευκολότερη. Ωστόσο, η διαχείριση της κοινής επιχείρησης θα μπορούσε να είναι ενοχλητική. Η συμπεριφορά της οργάνωσης μπορεί να είναι διαφορετική στη διαχείριση κάτι το οποίο θα μπορούσε να προκαλέσει προβλήματα. Η τεχνογνωσία των εταιρειών θα μπορούσε να είναι σε διαφορετικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να προκύπτουν έξοδα εκπαίδευσης (Selin 2004, Griffin & Pustay 2013).

3.6 Η διαδικασία των εξαγωγών

Όταν η εταιρεία αρχίζει να σχεδιάζει τη διεθνοποίηση και τις διαδικασίες εξαγωγής της, πολλά πράγματα πρέπει να εξεταστούν. Σημαντικό είναι πρωτίστως η εταιρεία να αναλύσει τις δικές της διαδικασίες και την τρέχουσα κατάσταση. Μετά την ανάλυση των πόρων της εταιρείας και της τρέχουσας κατάστασης, η εταιρεία

πρέπει να κάνει έρευνα αγοράς και να βρει μια κατάλληλη αγορά για την έναρξη των ξένων δραστηριοτήτων της. Όταν η εταιρεία έχει αποφασίσει την κατάλληλη αγορά πρέπει να επικεντρωθεί στον προϋπολογισμό και το χρονοδιάγραμμα.

Η εταιρεία πρέπει να επικεντρωθεί στο πώς να κερδίσει αρκετά χρήματα όταν η εξαγωγή προϊόντων είναι επωφελής, αλλά και να εντοπίσει την κατάλληλη χρονική περίοδο. Όταν γίνεται ο προϋπολογισμός και το χρονοδιάγραμμα, τότε θα πρέπει να επιλεγεί και μια στρατηγική μάρκετινγκ. Η στρατηγική μάρκετινγκ πρέπει να είναι κατάλληλη για τον προϋπολογισμό και τους καθορισμένους στόχους. Όταν γίνεται προσεκτικός προγραμματισμός, προγραμματίζεται η εξαγωγή και στη συνέχεια ξεκινάει η εφαρμογή.

Μετά τον ενεργό προγραμματισμό και τις πραγματικές λειτουργίες, είναι σημαντικό να γίνεται έλεγχος και να παρακολουθείται ενεργά η διαδικασία. Τα έξι βασικά στάδια της διαδικασίας εξαγωγής, είναι η ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης, η έρευνα μάρκετινγκ, ο προϋπολογισμός για τον προγραμματισμό, η επιλογή της στρατηγικής μάρκετινγκ, ο προγραμματισμός της διαδικασίας εξαγωγής, ο έλεγχος και η παρακολούθηση.

3.6.1 Οι κύριες φάσεις της διαδικασίας εξαγωγής

Όταν προγραμματίζετε η διεθνοποίηση, η εταιρεία πρέπει να εξετάζει τους δικούς της ανθρώπινους πόρους αλλά και τις οικονομικές δυνατότητές της. Το πρώτο στάδιο είναι η ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης. Το κρίσιμο σημείο κατά την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης είναι η επιχείρηση να συνειδητοποιήσει τις δυνατότητές της και να είναι ειλικρινής με τον εαυτό της.

Είναι σημαντικό η εταιρεία να θέτει ερωτήματα όπως γιατί η εταιρεία πρέπει να επεκταθεί στην ξένη αγορά, αν είναι αυτή η κατάλληλη στιγμή, τι είδους πόρους διαθέτει η εταιρεία και ποιος θα είναι ο καλύτερος τρόπος για να γίνει η επέκτασή της στην ξένη αγορά. Η εταιρεία θα πρέπει επίσης να εξετάσει τους ανθρώπινους πόρους της, όπως είναι οι γλωσσικές δεξιότητες, η τεχνογνωσία της εξαγωγής κ.λπ., επειδή αυτοί είναι βασικοί παράγοντες για την πραγματοποίηση των εξαγωγών (Selin 2004).

Το δεύτερο στάδιο είναι η έρευνα μάρκετινγκ. Η έρευνα μάρκετινγκ καθορίζει την αγορά-στόχο των εξαγόμενων προϊόντων, αλλά και την κατάλληλη χώρα προορισμού και την αγορά. Η έρευνα μάρκετινγκ βοηθά την εταιρεία να βρει

κατάλληλο χαρτοφυλάκιο προϊόντων σε πιθανή αγορά, αλλά είναι επίσης και μια καλή ευκαιρία να εξοικειωθεί με την ξένη αγορά. Οι κυριότεροι λόγοι για δυσκολίες στην ξένη αγορά είναι η έλλειψη γνώσης και η λανθασμένη εντύπωση της αγοράς και της συνολικής διαδικασίας (Selin 2004, Griffin & Pustay 2013).

Η ανάπτυξη του προϊόντος θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μέρος της έρευνας μάρκετινγκ, διότι όταν η εταιρεία κάνει έρευνα μάρκετινγκ, διερευνά επίσης εάν το τρέχον προϊόν είναι κατάλληλο για αυτήν την αγορά ή εάν απαιτείται τροποποίηση. Η ανάπτυξη προϊόντων των εταιρειών πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς, όπως η έλξη και η κερδοφορία του προϊόντος. Αυτό προκαλεί μια απαίτηση για συνεχή ανάπτυξη προϊόντων και αύξηση του αριθμού των καινοτομιών. Η ανάπτυξη προϊόντων δεν είναι μόνο η καινοτομία νέων προϊόντων, αλλά και η ανάπτυξη των σημερινών προϊόντων και ομάδων προϊόντων, καθιστώντας τα καλύτερα και πιο κερδοφόρα.

Η ανάπτυξη νέων προϊόντων και ομάδων προϊόντων βασίζεται σε μεταβαλλόμενες απαιτήσεις όπως οι απαιτήσεις του πελάτη, η μείωση του κόστους, τα νέα πρότυπα και οι νόμοι. Κάθε ζήτηση περιλαμβάνει παράγοντες και αυτοί οι παράγοντες ποικίλλουν ανάλογα με τον τομέα της βιομηχανίας. Είναι επίσης σημαντικό να αντιδράσουν οι εταιρείες στην μεταβαλλόμενη ζήτηση των πελατών, όπως είναι οι τάσεις (Huhtala & Pulkkinen 2009, Griffin & Pustay 2013).

Η τρέχουσα παγκόσμια ανάπτυξη και παραγωγή προϊόντων έχει αυξηθεί λόγω της φθηνότερης εργασίας στις αναπτυσσόμενες χώρες, των ελκυστικών επενδυτικών ευκαιριών και της προθυμίας των εταιρειών να βρίσκονται κοντά σε ορισμένες αγορές. Αυτό θα μπορούσε να προκαλέσει αλλαγές στην εφοδιαστική αλυσίδα και την παραγωγή, επειδή ενδέχεται να μην ικανοποιήσουν την απαιτούμενη ζήτηση για νέο περιβάλλον.

Είναι επίσης σημαντικό να γνωρίζουμε την αγορά όπου ενεργεί λόγω της διαφορετικής αντίληψης κόστους και του κύκλου ζωής του προϊόντος. Η συνεργασία με μια τοπική εταιρεία θα μπορούσε να βοηθήσει στη διαδικασία, επειδή η αγορά και τα χαρακτηριστικά της είναι ήδη γνωστά στο άλλο μέρος (Huhtala & Pulkkinen 2009, Griffin & Pustay 2013).

Όταν λαμβάνεται μια απόφαση για ένα νέο προϊόν, είτε αυτό προέρχεται έξω είτε μέσα από την εταιρεία, κάθε τμήμα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο. Στην κοινή

ανάπτυξη προϊόντων, αναγνωρίζεται η δυνατότητα ορισμένων αγορών και επιλέγεται ένα συγκεκριμένο προϊόν ή ομάδα προϊόντων για την εκπλήρωση αυτής της ζήτησης. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει ξεχωριστά στάδια, όπως το σχεδιασμό, την ανάπτυξη ιδεών και διαδικασιών, τον λεπτομερή σχεδιασμό, τη δοκιμή, και την έναρξη της παραγωγής (Hill 1991, Huhtala & Pulkkinen 2009).

Το τρίτο στάδιο της διαδικασίας εξαγωγής είναι ο προϋπολογισμός και ο προγραμματισμός. Χωρίς καλό σχεδιασμό, χρονοδιάγραμμα και προϋπολογισμό, η εταιρεία δεν μπορεί να επιτύχει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αν το σχέδιο μάρκετινγκ είναι σωστό, μπορεί να επισημανθούν οι απαιτήσεις μάρκετινγκ που απαιτούνται για την έναρξη των προϊόντων για τη νέα αγορά και την έναρξη της διαδικασίας εξαγωγής.

Ο κύριος λόγος για μια ανεπιτυχή διαδικασία εξαγωγής είναι συνήθως η έλλειψη οικονομικών πόρων. Εξαιτίας αυτού, είναι σημαντικό να γνωρίζει η εταιρεία μέχρι ποιο ύψος είναι διατεθειμένη να επενδύσει τα χρήματά της καθώς και άλλους πόρους στη διαδικασία εξαγωγής. Η εταιρεία πρέπει να προγραμματίσει ενδελεχώς την κάθε της κίνηση, επειδή η διαδικασία εξαγωγής είναι μια μακρά διαδικασία και ίσως να είναι ασύμφορη στην αρχή (Selin 2004).

Όταν έχουν ολοκληρωθεί τα τρία προηγούμενα στάδια, έχουν ολοκληρωθεί οι αναλύσεις της τρέχουσας κατάστασης, η έρευνα μάρκετινγκ, ο προϋπολογισμός και ο προγραμματισμός, η εταιρεία πρέπει να επιλέξει τη στρατηγική μάρκετινγκ στην ξένη αγορά. Αυτό είναι το τέταρτο στάδιο της διαδικασίας. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τι να προσφέρουμε και σε ποιους αλλά και ποιες πτυχές είναι σημαντικές για την ομάδα-στόχο.

Η εταιρεία πρέπει να προωθήσει τον εαυτό της στην ξένη αγορά και πρέπει να σκεφτεί πώς επιτυγχάνεται ο στόχος. Όλοι αυτοί οι παράγοντες είναι σημαντικοί και πρέπει να συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό και τους καθορισμένους στόχους. Στην αρχή, είναι καλύτερο για μία εταιρεία να περιορίσει τη στρατηγική μάρκετινγκ. Με τον τρόπο αυτό, είναι ευκολότερο να γίνει έλεγχος και να αποφασιστεί εάν χρειάζονται λιγότεροι πόροι (Selin 2004).

Είναι σημαντικό οι στόχοι να τίθενται σε ρεαλιστικό επίπεδο, όχι υπερβολικά υψηλό, αλλά ούτε και να είναι υπερβολικά περιορισμένοι. Η μεγαλύτερη πρόκληση σε όλη τη διαδικασία είναι το γεγονός ότι το μέλλον είναι δύσκολο να προβλεφθεί.

Τα σχέδια βασίζονται σε εκτιμήσεις αλλά και σε ελπίδες. Τα οφέλη από μια καλά προγραμματισμένη διαδικασία κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικά καθώς μειώνονται η εμφάνιση και αυξάνεται η δυνατότητα αντιμετώπισης λαθών και εκπλήξεων, παρέχονται επαρκείς πόροι για κάθε στάδιο της διαδικασίας εξαγωγής και το κόστος είναι ευκολότερο να ελεγχθεί. Έχοντας ένα λεπτομερές σχέδιο, η παρακολούθηση και ο έλεγχος ολόκληρης της διαδικασίας είναι ευκολότερη (Selin 2004).

Ο Selin (2004) παρουσιάζει την έννοια SMART, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για έναν καλά οργανωμένο σχεδιασμό. Υποστηρίζει ότι το σχέδιο εξαγωγής πρέπει να είναι συγκεκριμένο, μετρήσιμο, προσανατολισμένο στις δράσεις, ρεαλιστικό και σωστά προγραμματισμένο. Όταν μια άποψη προσανατολισμένη στον πελάτη επιθυμεί να συμπεριληφθεί στο σχέδιο, η SAFE είναι η σωστή μέθοδος κριτηρίων. Η λέξη SAFE σημαίνει ότι το σχέδιο είναι κατάλληλο για τον πελάτη, αλλά και για τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα μέρη. Επίσης, είναι εφικτό και διαρκές (Selin 2004).

Όταν το σχέδιο διαδικασίας εξαγωγής διαιρείται, καθιστά ευκολότερη την απόφαση των δραστηριοτήτων. Ακριβά λάθη θα μπορούσαν επίσης να αποφευχθούν ή να προβλεφθούν. Το σχέδιο διαδικασίας εξαγωγής πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία όπως το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας εξαγωγής, σαφείς στόχους, ενέργειες για την επίτευξη καθορισμένων στόχων, προϋπολογισμό και κάποιο αρμόδιο πρόσωπο. Το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας εξαγωγής σημαίνει ότι ολόκληρο το έργο περιγράφεται με σαφήνεια.

Με τον τρόπο αυτό το έργο είναι πιο εύκολο να ελεγχθεί και τα περιττά πράγματα διαγράφονται, αλλά και οι δραστηριότητες είναι αποτελεσματικές και κερδοφόρες. Κατά τη μέτρηση των αποτελεσμάτων, είναι ευκολότερο όταν οι στόχοι είναι σαφώς δηλωμένοι. Οι στόχοι θα πρέπει να αναφέρονται σε μετρήσιμες μονάδες όπως η κερδοφορία και το ύψος των πραγματικών επαφών.

Ωστόσο, οι στόχοι θα μπορούσαν να είναι και η δημιουργία του δικτύου λιανικής και πρακτόρων. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσαν να μετρηθούν, για παράδειγμα, ορισμένοι δυνατοί παράγοντες. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε πώς να επιτύχουμε τους καθορισμένους στόχους.

Ο προϋπολογισμός διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία εξαγωγής. Όμως, είναι δύσκολο να προγραμματιστεί ξεκαθαρά. Ωστόσο, όσο πιο σαφής είναι ο

προϋπολογισμός, τόσο πιο εύκολο είναι να επιτευχθούν και να ελεγχθούν οι στόχοι. Ο προϋπολογισμός είναι χτισμένος από διάφορους παράγοντες, όπως η επιτυχής συλλογή πληροφοριών, μια καλά σχεδιασμένη διαδικασία εξαγωγής που περιλαμβάνει σαφείς στόχους και καλά σχεδιασμένο χρονοδιάγραμμα.

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει κόστος, αλλά και επιτεύξιμο κέρδος. Ο υπεύθυνος έχει αποφασιστικό ρόλο σε ολόκληρη τη διαδικασία. Η όλη διαδικασία πρέπει να έχει ένα υπεύθυνο πρόσωπο, αλλά κάθε διαιρεμένος παράγοντας πρέπει να έχει δικό του υπεύθυνο πρόσωπο. Εάν δεν υπάρχει υπεύθυνος, πιθανώς τίποτα δεν γίνεται ή όλοι κάνουν το ίδιο πράγμα. Δεν αρκεί ότι οι άνθρωποι κάνουν μόνο τη δουλειά τους, αλλά πρέπει επίσης να αναφέρουν τα επιτεύγματα σε κάποιον που ελέγχει ολόκληρο το έργο (Selin 2004).

Κατά τον καθορισμό του προϋπολογισμού και των στόχων, η παραγωγή πρέπει να εδραιωθεί στο ίδιο επίπεδο προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή παραγωγική ικανότητα. Η παραγωγή μπορεί να θεωρηθεί ως μια διαδικασία μετασχηματισμού όπου οι εισοδοί αλλάζουν σε εξόδους μαζί με διαφορετικές λειτουργίες υποστήριξης. Η πολυπλοκότητα της διαδικασίας εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως το μέγεθος της οργάνωσης, τη φύση του προϊόντος, την τεχνολογία που χρησιμοποιείται στις λειτουργίες παραγωγής και το πόσο καιρό και πότε τελειώνει το προϊόν όταν εξέρχεται από το εργοστάσιο (Hill, 1993).

Αφού η παραγωγική ικανότητα ρυθμιστεί στο κατάλληλο επίπεδο, η διαδικασία πρέπει να ελέγχεται και να παρακολουθείται. Ο έλεγχος αποτελεί σημαντικό μέρος της διαδικασίας εξαγωγής. Πρέπει να αναπτυχθούν ορισμένα μέτρα και μέσα για τον έλεγχο της διαδικασίας. Αυτά τα μέτρα και τα μέσα βοηθούν την εταιρεία να παρακολουθεί τα αποτελέσματά της αλλά και την κερδοφορία στην ξένη αγορά. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι η έναρξη της εξαγωγής, είναι μια μακρόχρονη διαδικασία. Τα αποτελέσματα δεν θα έρθουν γρήγορα. Ο προϋπολογισμός είναι καλή βάση για τον έλεγχο. Είναι σημαντικό επίσης η εταιρεία να είναι ακριβής όταν ελέγχει τα επιτεύγματα (Selin 2004, Vahvaselkä 2009).

3.7 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των εξαγωγών

3.7.1 Πλεονεκτήματα εξαγωγών

Οι εταιρείες εξάγουν προϊόντα και υπηρεσίες για διάφορους λόγους. Οι εξαγωγές μπορούν να αυξήσουν τις πωλήσεις και τα κέρδη, εάν τα αγαθά δημιουργήσουν νέες αγορές ή επεκτείνουν τις υπάρχουσες αγορές και ενδέχεται να παρουσιάσουν ακόμη μια ευκαιρία να αποκομίσουν σημαντικό μερίδιο αγοράς παγκοσμίως.

Η εξαγωγή σε ξένες αγορές μπορεί συχνά να μειώσει το κόστος ανά μονάδα με την επέκταση των δραστηριοτήτων ώστε να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση. Τέλος, οι εταιρείες που εξάγουν σε ξένες αγορές αποκτούν νέες γνώσεις και εμπειρία που μπορούν να οδηγήσουν στην ανακάλυψη νέων τεχνολογιών, πρακτικών μάρκετινγκ και γνώσεων σε ξένους ανταγωνιστές.

Με αυτή την έννοια, παρά τις προκλήσεις και τους κινδύνους που συνδέονται με την εξαγωγές, οι τελευταίες προσφέρουν επίσης πολλά οφέλη τα οποία δεν είναι πιθανό να επιτευχθούν με την παραμονή στην τοπική αγορά.

• Αυξημένη ανταγωνιστικότητα

Η εξαγωγή μπορεί να επιτρέψει στην εταιρεία να αποκτήσει έκθεση σε νέες ιδέες, πρακτικές διαχείρισης, τεχνικές μάρκετινγκ και τρόπους ανταγωνισμού που μπορούν να τη βοηθήσουν να τοποθετήσει καλύτερα την επιχείρηση τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές του εξωτερικού για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά της.

• Αυξημένες πωλήσεις

Η εξαγωγή είναι ένας τρόπος αύξησης των δυνατοτήτων πώλησης. Οι εξαγωγές επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να επεκτείνει την αγορά της πέρα από το πεδίο εφαρμογής μιας περιορισμένης και όλο και πιο κορεσμένης εθνικής αγοράς. Με μια διευρυμένη αγορά, οι εξαγωγείς μπορούν να ανοίξουν το δρόμο για αυξημένες πωλήσεις και επέκταση.

- **Υψηλότερα κέρδη**

Καμία εταιρεία δεν θα εξάγει παρά μόνο αν σκοπεύει να πραγματοποιήσει κέρδος. Σε γενικές γραμμές, οι διεθνείς πελάτες στις μεγαλύτερες αγορές είναι πιθανό να τοποθετήσουν πολύ μεγαλύτερες παραγγελίες από τους τοπικούς αγοραστές. Ορισμένα σπάνια προϊόντα (όπως ορισμένα ειδικά τρόφιμα) μπορεί επίσης να είναι σε θέση να κατέχουν υψηλότερη τιμή σε μια αγορά στο εξωτερικό, ιδίως σε μια αγορά όπου ο καταναλωτής είναι σχετικά εύπορος και πρόθυμος να πληρώσει μια τιμή πριμοδότησης για ένα προϊόν υψηλής ποιότητας. Όλοι αυτοί οι παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν θετικά τα περιθώρια κέρδους μιας επιχείρησης.

- **Χαμηλότερο κόστος**

Με την επέκταση των διεθνών δραστηριοτήτων πέρα από την εγχώρια αγορά, οι πωλήσεις θα αυξηθούν και συνεπώς τα επίπεδα παραγωγής θα ανέβουν επίσης. Καθώς αυξάνονται τα επίπεδα παραγωγής, το κόστος ανά προϊόν μειώνεται συνήθως ανάλογα με τη διαδικασία παραγωγής. Οι ειδικοί προμηθευτές τροφίμων και ποτών πρέπει να αξιολογήσουν προσεκτικά τη διαδικασία παραγωγής όταν αυξάνονται τα επίπεδα, ώστε να μην διακυβεύεται η ποιότητα.

- **Μειωμένη ευπάθεια**

Όταν μία εταιρεία εξάγει δεν εξαρτάται πλέον μόνο από τις πωλήσεις στην τοπική αγορά. Επομένως, εάν οι οικονομικές συνθήκες είναι δυσμενείς στην εγχώρια αγορά, ο αντίκτυπος στις δραστηριότητές της μπορεί να μην είναι τόσο μεγάλος αν έχει τη δυνατότητα να επεκτείνει την επιχείρησή της στις ξένες αγορές. Είναι επίσης σκόπιμο να μην εξαρτάτε από μια ενιαία αγορά εξαγωγής, καθώς αυτό μπορεί επίσης να την κάνει πολύ ευάλωτη στις διακυμάνσεις της αγοράς.

- **Επέκταση του κύκλου ζωής του προϊόντος**

Στην εγχώρια αγορά, το προϊόν ενδέχεται να πλησιάζει στο τέλος του κύκλου ζωής του. Σε μια τέτοια περίπτωση, η εξεύρεση μιας αγοράς εξαγωγής θα ήταν ιδανική για να παραταθεί ο κύκλος ζωής του προϊόντος.

3.7.2 Μειονεκτήματα εξαγωγών

Ένα εμπορικό εμπόδιο είναι οποιοσδήποτε κυβερνητικός νόμος, κανονισμός, πολιτική ή πρακτική που έχει ως στόχο την προστασία των εγχώριων προϊόντων από τον ξένο ανταγωνισμό ή την τόνωση των εξαγωγών συγκεκριμένων εγχώριων προϊόντων. Τα πιο κοινά εμπόδια στο εξωτερικό εμπόριο είναι μέτρα και πολιτικές που επιβάλλονται από την κυβέρνηση και περιορίζουν, εμποδίζουν ή παρεμποδίζουν τη διεθνή ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών.

Κάποιες από τις σημαντικές προκλήσεις που σχετίζονται με την εξαγωγή είναι:

- **Ανταγωνισμός**

Οι ανταγωνιστές δεν μπορούν συνήθως να αποφευχθούν στις εξαγωγικές αγορές.

- **Επιπλέον Έξοδα**

Η ανάπτυξη μιας αγοράς εξαγωγών απαιτεί χρόνο. Μπορεί επίσης, να είναι δαπανηρό να αναπτυχθούν νέα υλικά προώθησης / μάρκετινγκ, να αναπτυχθεί νέα συσκευασία και να ανατεθεί νέο προσωπικό για να ταξιδέψει και να αναλάβει άλλα διοικητικά και επιχειρησιακά καθήκοντα. Αυτά μπορούν να προκαλέσουν σοβαρή πίεση στους οικονομικούς πόρους των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρότερων επιχειρήσεων.

- **Τροποποίηση προϊόντος**

Προκειμένου να καλύψει μία εταιρεία τις απαιτήσεις σε ασφάλεια καθώς και άλλες απαιτήσεις στην αγορά εξαγωγής, ενδέχεται να χρειαστεί να τροποποιήσει το προϊόν της. Ορισμένες επιχειρήσεις ενδέχεται να μην διαθέτουν την τεχνογνωσία για αυτές τις τροποποιήσεις και ίσως χρειαστεί να αναλάβουν το κόστος που συνεπάγεται η πρόσληψη ενός εμπειρογνώμονα.

- **Πληρωμή**

Εκτός από τον κίνδυνο μη πληρωμής, οι πολύπλοκες διαδικασίες που σχετίζονται με τη συλλογή πληρωμών με διάφορες μεθόδους (αποστολή, πιστωτική επιστολή κ.λπ.) μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες. Συνεπώς, οι επιχειρήσεις με περιορισμένη ροή μετρητών πρέπει να κατανοήσουν πλήρως τις οικονομικές παγίδες που συνδέονται με τις εξαγωγές.

- **Οικονομικοί Κίνδυνοι**

Οι οικονομικοί ή κρατικοί περιορισμοί στην αγορά των εξαγωγών ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιχείρηση.

- **Δέσμευση**

Χωρίς υψηλό επίπεδο δέσμευσης, είναι εξαιρετικά απίθανο η προσπάθεια εξαγωγής μιας εταιρείας να επιτύχει μακροπρόθεσμα. Η διατήρηση μιας σταθερής παρουσίας στην εξαγωγική αγορά απαιτεί χρόνο, προθυμία και σημαντικούς πόρους. Μπορεί επίσης να χρειαστούν μήνες ή και χρόνια πριν η απόφαση για εξαγωγή αρχίσει να αποκομίζει οφέλη. Αυτά είναι όλα τα ζητήματα που ο δυνητικός εξαγωγέας πρέπει να έχει κατά νου.

- **Πολιτιστικές διαφορές**

Η γλώσσα, οι επιχειρηματικές πρακτικές και τα άλλα έθιμα στην αγορά των εξαγωγών ενδέχεται να διαφέρουν από την εγχώρια αγορά. Για να επιτύχει μία εταιρεία στην ξένη αγορά, θα πρέπει να εξοικειωθεί με την πολιτιστική κατάσταση στην εξαγωγική αγορά και να προσαρμόσει την προσέγγισή της.

- **Πληροφορίες αγοράς**

Η εύρεση πληροφοριών σε ορισμένες αγορές μπορεί να είναι εξαιρετικά δύσκολη. Η έλλειψη πληροφόρησης και η μη επάρκεια πληροφοριών σχετικά με τους ανταγωνιστές και τις τάσεις που σχετίζονται με το συγκεκριμένο προϊόν όπως και με παρόμοια προϊόντα, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ικανότητα της εταιρείας να πετύχει στην αγορά-στόχο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ

4.1 Τελωνειακή Ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μια οικονομική και πολιτική ένωση 27 ευρωπαϊκών χωρών με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής τους συνεργασίας και την ανάπτυξη των εμπορικών τους συναλλαγών. Δραστηριοποιείται σε τομείς πολιτικής, λαμβάνει μέτρα για το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια αποτελώντας έτσι παράγοντα σταθερότητας και ευημερίας των πολιτών της. Συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων και προωθεί τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Δημιουργεί μια ενιαία αγορά η οποία επιτρέπει την ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων, υπηρεσιών και ατόμων μεταξύ των Κρατών-Μελών της. (europa,2020)

Η τελωνειακή ένωση λοιπόν, αποτελεί τον ενιαίο χώρο εμπορικών συναλλαγών όπου τα εμπορεύματα κινούνται μεταξύ των χωρών της ελεύθερα χωρίς κανένα δασμό και χωρίς τελωνειακό έλεγχο. Τα Κράτη-Μέλη εφαρμόζουν ενιαίο σύστημα δασμών επί των εισαγωγών από τρίτες χώρες (ως τρίτες χώρες νοούνται οι χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ενώ δεν επιβάλλονται δασμοί στο εσωτερικό τους. Οι δασμολογικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται από το Κοινό Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συνδυασμένη Ονοματολογία – Καν.2658/87 του Συμβουλίου). Το κοινό δασμολόγιο τροποποιείται κάθε χρόνο, δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τίθεται σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Ωστόσο θα πρέπει να σημειώσουμε ότι οι δασμοί αυτοί δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα στη Γενική Συμφωνία Δασμών (GATT) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

4.2 Κράτη-Μέλη που περιλαμβάνονται και Κράτη-Μέλη που δεν ανήκουν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

Από την 1 Ιανουαρίου 2007 το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας περιλαμβάνει τα εδάφη των κατωτέρω Κρατών-Μελών (Α.Α.Δ.Ε., 2020):

- του Βελγίου
- του Βασιλείου της Δανίας, πλην των νήσων Φερόε και της Γροιλανδίας,
- της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, πλην της νήσου Ελιγολάνδης και του Μπίσινγκεν
- της Ελληνικής Δημοκρατίας
- της Ισπανίας, πλην της Θέουτας και Μελλίλας
- της Γαλλικής Δημοκρατίας, εκτός από τα υπερπόντια εδάφη, Σαιν Πιέρ και Μικελόν και Μαγιόττε,
- της Ιρλανδίας,
- της Ιταλικής Δημοκρατίας, πλην των δήμων Livigno-Campione d' Italia και των εθνικών υδάτων της λίμνης του Λουγκάνο μεταξύ της όχθης και της πολιτικής μεθορίου της περιοχής μεταξύ Ponte Tresa και Porto Ceresio,
- του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου,
- το ευρωπαϊκό έδαφος του Βασιλείου των Κάτω Χωρών,
- της Δημοκρατίας της Αυστρίας,
- της Πορτογαλικής Δημοκρατίας,
- της Δημοκρατίας της Φιλανδίας,
- του Βασιλείου της Σουηδίας,
- της Τσεχικής Δημοκρατίας,
- της Δημοκρατίας της Λετονίας,
- της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας,
- της Δημοκρατίας της Σλοβενίας,
- της Δημοκρατίας της Μάλτα

- της Δημοκρατίας της Εσθονίας,
- της Δημοκρατίας της Λιθουανίας,
- της Δημοκρατίας της Πολωνίας,
- της Σλοβακικής Δημοκρατίας,
- της Κυπριακής Δημοκρατίας,
- της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και
- της Δημοκρατίας της Ρουμανίας.
- της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Ο φόρος προστιθεμένης αξίας δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα εδάφη τα οποία αποτελούν τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας:

- το Άγιον Όρος
- τις Κανάριες νήσους
- τα γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα,
- τις νήσους Ωλαντ (Eland),

Ο φόρος προστιθεμένης αξίας δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα εδάφη τα οποία δεν αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας:

- τη νήσο Ελιγολάνδη,
- την περιοχή του Μπύζιγκεν,
- τη Θέουτα,
- τη Μελίλια,
- το Λιβίνιο,
- την Καμπιόνε ντ' Ιτάλια,
- τα ιταλικά ύδατα της λίμνης του Λουγκάνο.

Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι πράξεις που διενεργούνται μεταξύ της Ελλάδος και του Πριγκιπάτου του Μονακό, θεωρούνται ως πράξεις διενεργούμενες από ή προς τη Γαλλική Δημοκρατία.

4.3 Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ)

Η Κοινότητα καθιέρωσε το Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων προκειμένου να παραχωρήσει εμπορικές προτιμήσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες επιδιώκοντας την αναπτυξιακή συνεργασία των χωρών της Ένωσης (Καν.ΕΕ 978/2012). Με αυτό τον τρόπο προωθεί την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξή τους λαμβάνοντας μέτρα ευνοϊκότερης μεταχείρισης των αναπτυσσόμενων χωρών και πληρέστερης συμμετοχής τους. Επακόλουθο είναι να αποκτήσουν επιπλέον έσοδα μέσω του διεθνούς εμπορίου τα οποία και δύναται να επανεπενδύσουν προς όφελός τους. Προάγεται έτσι η χρηστή διακυβέρνηση και η βιώσιμη ανάπτυξη με απώτερο στόχο την εξάλειψη της φτώχειας.(Europra,2020)

4.4 Μέτρα εμπορικής πολιτικής. Προτιμησιακές συμφωνίες. Απαγορεύσεις-Περιορισμοί.

Πολλές φορές η Κοινότητα προβαίνει σε προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες με τρίτες χώρες με αποτέλεσμα κάποιο προϊόν να τύχει προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή του. Στην περίπτωση αυτή το εμπόρευμα συνοδεύεται από προτιμησιακά αποδεικτικά καταγωγής όπως είναι το EUR 1 , EUR-MED, FORM A , τα οποία εκδίδονται από τις τελωνειακές αρχές. Σε άλλες περιπτώσεις συνοδεύεται από Δήλωση Τιμολογίου, Δήλωση Τιμολογίου EUR-MED, Δήλωση Καταγωγής τα οποία συντάσσονται από τους εξαγωγείς. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζουν και εφαρμόζουν σε εμπορεύματα τα οποία τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία μέτρα και εισπράττουν δασμούς ανεξάρτητα από τους λοιπούς δασμούς, φόρους και επιβαρύνσεις. (Europra,2020)

Σε ορισμένες περιπτώσεις η Κοινότητα επιβάλλει τόσο κατά την εισαγωγή όσο και κατά την εξαγωγή προϊόντων από και προς τρίτες χώρες απαγορεύσεις και περιορισμούς προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία και η ζωή των πολιτών της Ένωσης, η χλωρίδα, η πανίδα, το περιβάλλον και η εθνική κληρονομιά. Αυτές οι απαγορεύσεις και οι περιορισμοί συνίσταται στην έκδοση από την αρμόδια αρχή άδειας/ έγκρισης/ πιστοποιητικού τα οποία θα πρέπει να δηλώνονται στην τελωνειακή διασάφηση ως υποστηρικτικά έγγραφα με τη χρήση συγκεκριμένων κωδικών πιστοποιητικού ούτως ώστε να πραγματοποιηθεί η εισαγωγή ή η εξαγωγή.

Σε άλλες περιπτώσεις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβάλλουν σε εμπορεύματα που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία δασμούς, οι οποίοι εισπράττονται ανεξάρτητα από τους άλλους δασμούς, φόρους και τις λοιπές επιβαρύνσεις. Πρόκειται για τους δασμούς αντινταμπινγκ οι οποίοι επιβάλλονται σε κάθε προϊόν που τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία και αποτελεί κίνδυνο για την Κοινότητα, είναι αντικείμενο ντάμπινγκ. Επιβάλλονται ακόμη και εισπράττονται και αντισταθμιστικοί δασμοί σε προϊόντα τα οποία αποτελούν αντικείμενο επιδότησης και η θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία προκαλεί ζημία στην Κοινότητα. Οι ανωτέρω δασμοί επιβάλλονται για την προστασία και την κατ'επέκταση ενίσχυση της κοινοτικής βιομηχανίας.

4.5 Διεθνείς Μεταφορές με χώρες εκτός Ε.Ε. (Τρίτες Χώρες) στα πλαίσια Διμερών Συμφωνιών

Οι διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές οχημάτων της Ελλάδος με τις τρίτες χώρες, είτε προς αυτές (διμερείς), είτε μέσω αυτών (τράνζιτ), είτε τριγωνικές, καθορίζονται από Διμερείς Συμφωνίες. Στα πλαίσια των Διμερών Συμφωνιών απαιτείται η χρήση του εντύπου της Άδειας Διέλευσης η οποία μπορεί να είναι είτε ατελής είτε με καταβολή τελών προκειμένου να διενεργηθεί η διμερής, transit ή τριγωνική μεταφορά. Λέγοντας τριγωνική μεταφορά εννοούμε τη μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ δύο χωρών από φορτηγό-αυτοκίνητο όμως εθνικότητας μιας άλλης χώρας.(ΑΑΔΕ,2020)

Για να μπορέσει λοιπόν Έλληνας μεταφορέας να διενεργήσει διεθνή εμπορευματική μεταφορά σε άλλη χώρα θα πρέπει να προμηθευτεί από τα τελωνεία εξόδου της χώρας μας τη σχετική άδεια.

4.6 Διεθνείς Μεταφορές με Χώρες εκτός Ε.Ε. (Τρίτες Χώρες) στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Υπουργών Μεταφορών (ΕΔΥΜ- CEMT- ECMT)

Προκειμένου μάλιστα για την πραγματοποίηση διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών σε τρίτες χώρες η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Υπουργών Μεταφορών(ΕΔΥΜ) έδωσε τη δυνατότητα στους μεταφορείς των ενταγμένων στην ΕΔΥΜ χωρών να διενεργούν μεταφορές βάσει αυτής. Οι Άδεια ΕΔΥΜ χορηγούνται στον μεταφορέα και του δίνουν το δικαίωμα να ενεργεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές από την

Ελλάδα προς τα Κράτη-Μέλη της ΕΔΥΜ ή διαμέσου αυτών ή ακόμη και από οποιοδήποτε Κράτος-Μέλος της ΕΔΥΜ προς οποιοδήποτε άλλο. Χορηγείται μόνο σε Φορηγιά Δημοσίας Χρήσης. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού το Φορηγό Δημοσίας Χρήσης θα πρέπει να έχει μαζί του το έντυπο της Αδειας ΕΔΥΜ και το Βιβλίο Δρομολογίων το οποίο και θα συμπληρώνει και θα επιδεικνύει όταν του ζητηθεί στις αρμόδιες αρχές ελέγχου.(ΑΑΔΕ,2020)

4.7 Αριθμός EORI

Ο αριθμός EORI είναι ένας μοναδικός αριθμός αναγνώρισης τον οποίο χορηγούν οι τελωνειακές αρχές των Κρατών-Μελών στους οικονομικούς φορείς, εγκατεστημένους και μη στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, προκειμένου να ενεργούν συναλλαγές με το τελωνείο. Χρησιμοποιείται από τους οικονομικούς φορείς κατά την εισαγωγή, εξαγωγή, διαμετακόμιση, καθώς και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των τελωνειακών αρχών. Ο εν λόγω αριθμός αναγνωρίζεται από το σύνολο των τελωνειακών αρχών της των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Α.Α.Δ.Ε., 2020).

4.8 Έγγραφο που πρέπει να υποβληθούν στο Τελωνείο

Ο κάτοχος των εμπορευμάτων ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος θα πρέπει να καταθέσει ηλεκτρονικά ορθά συμπληρωμένη την τελωνειακή διασάφηση στο καθ ύλην και κατά τόπο αρμόδιο τελωνείο με όλα τα υποστηρικτικά αυτής έγγραφα.

Ο διασαφιστής ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του έχει την υποχρέωση να γνωρίζει τις υποχρεωτικές θέσεις συμπλήρωσης της διασάφησης και τον ορθό τρόπο συμπλήρωσής της όπως ορίζει το τελωνειακό καθεστώς στο οποίο θα υπαχθούν τα προϊόντα. Ως νόμιμος αντιπρόσωπος μπορεί να οριστεί μόνο ο εκτελωνιστή όπως ορίζει η Εθνική Νομοθεσία (Ν.718/1977).

Μαζί με τη διασάφηση συνυποβάλλονται και όλα τα υποστηρικτικά αυτής έγγραφα όπως επιβάλλουν το τελωνειακό καθεστώς και η φύση του προϊόντος. Τέτοια είναι για παράδειγμα το τιμολόγιο, η φορτωτική, το ζυγολόγιο, το πιστοποιητικό κυκλοφορίας ή καταγωγής κ.α. Όσον αφορά τη φύση του προϊόντος εν προκειμένω για παραλαβή φαρμάκων, καλλυντικών και παρασκευασμάτων

διατροφής απαιτείται έγκριση από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ), για παραλαβή όπλων απαιτείται άδεια από το Υπουργείο Δημοσίας Τάξης, πιστοποιητικά/ εγκρίσεις από το Υπουργείο Αγροτικής Αναπτύξης και Τροφίμων για προϊόντα χλωρίδας και πανίδας κτλ. (ΑΑΔΕ,2020)

4.9 Δηλώσεις πριν την άφιξη-αναχώρηση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θέσπισε μια σειρά μέτρων για την ασφάλεια στην διέλευση των εμπορευμάτων. Σύμφωνα με αυτά οι έμποροι υποχρεούνται να ενημερώνουν εκ των προτέρων τις τελωνειακές αρχές για εμπορεύματα που θα εισέλθουν ή θα εξέλθουν προς ή από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Στόχος είναι να συμβάλλει στην ταχύτερη και πληρέστερη ανάλυση κινδύνου και ως εκ τούτου σε γρηγορότερες διαδικασίες κατά την άφιξη ή την αναχώρηση προϊόντων από τρίτες χώρες. (UCC, Καν.952/2013)

4.9.1 Συνοπτική Διασάφηση εισόδου (Entry Summary Declaration-ENS)

Η συνοπτική διασάφηση εισόδου είναι το ηλεκτρονικό μήνυμα που αποστέλλεται στο πρώτο τελωνείο εισόδου στη Κοινότητα και περιλαμβάνει στοιχεία για τα εμπορεύματα που θα εισέλθουν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης από τρίτη χώρα ανεξάρτητα από τον τόπο εκφόρτωσης των εμπορευμάτων. (Europra,2020)

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία η ENS υποβάλλεται από τον μεταφορέα εντός συγκεκριμένης κατά περίπτωση προθεσμίας. Το τελωνείο αυτό αναλαμβάνει την υποχρέωση να εντοπίσει τους όποιους κινδύνους φέρουν τα εμπορεύματα που θα εισαχθούν στην Ένωση και να βρει τρόπους για να τους αντιμετωπίσει. Μάλιστα, στα πλαίσια της ασφάλειας και της προστασίας των πολιτών, δύναται σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου να αποστέλλεται μήνυμα 'μη φόρτωσης' τουλάχιστον 24 ώρες πριν την φόρτωση.

4.9.2 Συνοπτική Διασάφηση εξόδου (Exit Summary Declaration-EXS)

Η συνοπτική διασάφηση εξόδου αποτελεί το ηλεκτρονικό μήνυμα που αποστέλλει ο μεταφορέας εντός συγκεκριμένης προθεσμίας στις τελωνειακές αρχές και με το οποίο αυτές ενημερώνονται για τα εμπορεύματα που εξέρχονται το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Διενεργείται για αξιολόγηση των κινδύνων στα πλαίσια της ασφάλειας και της προστασίας. Ωστόσο, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα εμπορεύματα εξέρχονται της Κοινότητας με διασάφηση εξαγωγής. Μόνο στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η διασάφηση εξαγωγής τα εμπορεύματα καλύπτονται από την EXS.(Europa,2020)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

5.1 Διαδικασία εξαγωγής στην Ελλάδα

Για να ξεκινήσει μια επιχείρηση την διαδικασία εξαγωγής είτε εισαγωγής, θα πρέπει να εγγραφεί ως φορολογούμενος με την φορολογική υπηρεσία της Ελλάδας. Η εγγραφή στο εμπόριο γίνεται με σχετική άδεια σύμφωνα με την επιχείρηση και είναι υποχρεωτική για την εξαγωγή και την εισαγωγή εμπορικών προϊόντων από και προς την Ελλάδα.

Δεδομένου ότι η Ελλάδα εμπίπτει στις χώρες της ΕΕ, υιοθετείται κοινή εμπορική πολιτική για την εισαγωγή / εξαγωγή των περισσότερων προϊόντων. Οι ειδικοί κανόνες και κανονισμοί εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα προϊόντα όταν εισάγονται και εξάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την ονομασία Ολοκληρωμένο Δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (κωδικός Taric). Για κάθε εισαγωγή, εξαγωγή ή διαμετακόμιση σε χώρες της ΕΕ, ένας αριθμός EORI είναι υποχρεωτικός. EORI σημαίνει εγγραφή και αναγνώριση οικονομικού φορέα.

Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έχει απαιτήσει από όλα τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν το σύστημα εγγραφής και αναγνώρισης των οικονομικών φορέων (EORI). Όλοι οι εισαγωγείς, οι εξαγωγείς και οι λοιποί μεταφορείς πρέπει να χρησιμοποιούν έναν μοναδικό αριθμό αναφοράς EORI σε όλες τις ηλεκτρονικές συναλλαγές με τα τελωνεία καθώς και με άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στο διεθνές εμπόριο.

Αυτό σημαίνει ότι όποιος ασχολείται με δραστηριότητες εξαγωγής, διαμετακόμισης ή εισαγωγής πρέπει να έχει αριθμό EORI. Ο εξαγωγέας θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εξαγωγέων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου. Το ελληνικό τελωνείο είναι η επίσημη τελωνειακή αρχή που εποπτεύει τις τελωνειακές διαδικασίες στη χώρα. Στην Ελλάδα η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και ειδικότερα η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης είναι υπεύθυνη για τη συνολική διαχείριση, τον

συντονισμό και τον έλεγχο των τελωνειακών αρχών σε θέματα που αφορούν την τελωνειακή, δασμολογική και φορολογική νομοθεσία.

Οι εμπορεύσιμοι καλούνται να συμπληρώσουν μια δήλωση συνοπτικής εισόδου (ENS) στα τελωνεία της χώρας εισόδου, πριν από την είσοδο των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική διαδικασία (τελωνειακός κώδικας της Ένωσης - UCC). Ο Ενωσιακός κώδικας (UCC) αποτελεί μέρος του εκσυγχρονισμού των τελωνείων και χρησιμεύει ως νέος κανονισμός-πλαίσιο για τους κανόνες και τις διαδικασίες για τα τελωνεία σε ολόκληρη την ΕΕ.

Τα εμπορεύματα που θα εξαχθούν, θα εγκαταλείψουν δηλαδή το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας θα πρέπει πριν την αναχώρηση και εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών να καλύπτονται από διασάφηση εξαγωγής. Η διαδικασία εξαγωγής είναι υποχρεωτική για τα προϊόντα που θα εξέλθουν της Ευρωπαϊκής Ένωσης τηρώντας όλα τα μέτρα εξαγωγής όπως, περιορισμούς και μέτρα επιτήρησης. Σε κάποιες περιπτώσεις καλύπτονται από διασάφηση επανεξαγωγής είτε συνοπτική διασάφηση εξόδου. Οι εξαγωγή αγαθών σε τρίτες χώρες απαλάσσεται από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Η διασάφηση εξαγωγής αποστέλλεται ηλεκτρονικά από το διασαφιστή στο αρμόδιο τελωνείο (τελωνείο εξαγωγής) και ευθύνεται για την ακρίβεια και γνησιότητα των στοιχείων.

Δήλωση εξαγωγής υποβάλλεται και όταν τα εμπορεύματα εξάγονται σε περιοχές εκτός της φορολογικής περιφέρειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διασάφηση εξαγωγής υποβάλλεται ηλεκτρονικά είτε ως δήλωση μηνύματος είτε με τη χρήση της Υπηρεσίας δήλωσης εξαγωγής.

Η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας τελωνειακής εκκαθάρισης εξαρτάται από την ύπαρξη των έγκυρων εγγράφων, την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχονται στα έγγραφα, την ταχύτητα κατά την υποβολή τους καθώς και την κατάθεση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών για την εκτελωνιστική διαδικασία. Ο εξαγωγέας πρέπει να βεβαιωθεί ότι διαθέτει όλα τα ακριβή έγγραφα εξαγωγής πληρώνοντας τις απαιτήσεις συμμόρφωσης, τους κανονισμούς και τις διατάξεις.

Γενικά σε όλες τις χώρες υπάρχουν τρία στάδια της διαδικασίας εξαγωγής. Μία διαδικασία εγγραφής για την απόκτηση άδειας εξαγωγής, τεκμηρίωσης που απαιτείται για εξαγωγή και για τις διατυπώσεις εκτελωνισμού.

Αν χρειάζεται μία εταιρεία να εξάγει αγαθά ή υπηρεσίες, θα πρέπει να ολοκληρώσει μια διαδικασία μίας εγγραφής στις περισσότερες χώρες. Τέτοια άδεια εξαγωγής μπορεί να ληφθεί από την ενδιαφερόμενη κρατική υπηρεσία, εφόσον απαιτείται στη χώρα εξαγωγής.

Συνήθως, για την εξαγωγή αγαθών από τη χώρα εξαγωγής, αρκεί μια καταχώριση που θα ενεργήσει ο εξαγωγέας / εισαγωγέας. Ωστόσο, εάν εξάγονται περιορισμένα είδη, μπορεί να απαιτείται χωριστή άδεια εξαγωγής στη χώρα εξαγωγής για την εξαγωγή τέτοιων περιορισμένων εμπορευμάτων. Υπάρχει ξεχωριστός κυβερνητικός οργανισμός στη χώρα εξαγωγής που χειρίζεται και ρυθμίζει τέτοια συγκεκριμένα προϊόντα που εκδίδουν άδεια εξαγωγής.

Ειδική άδεια εξαγωγής εμπορευμάτων απαιτείται για συγκεκριμένα εμπορεύματα που εξάγονται βάσει της εμπορικής πολιτικής της αντίστοιχης χώρας εξαγωγής. Κατηγορίες προϊόντων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο απαγορευμένων προϊόντων δεν επιτρέπεται να εξάγονται.

5.2 Διαδικασία εκτελωνισμού των εξαγωγών

Αρχικά, ο εξαγωγέας συσκευάζει τα προς εξαγωγή εμπορεύματα και εκπονούνται τα απαιτούμενα έγγραφα εξαγωγής εκτελωνισμού. Ο κατάλογος συσκευασίας και τα άλλα απαιτούμενα έγγραφα εξαγωγής διακανονίζονται πριν από τη μετακίνηση του φορτίου προς το τελωνείο εξαγωγής.

Στη συνέχεια ο διασαφιστής καταθέτει ηλεκτρονικά τη διασάφηση εξαγωγής με τα έγγραφα εξαγωγής στο αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής. Αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής είναι αυτό όπου είναι εγκατεστημένος ο εξαγωγέας ή όπου συσκευάζονται τα εμπορεύματα. Το φορτίο μετακινείται από τον τόπο των εξαγωγέων στο τελωνείο εξαγωγής για διενέργεια ελέγχου όπου απαιτείται. Το φορτίο εξαγωγής εκφορτώνεται στην τελωνειακή ζώνη εξαγωγής της χώρας υπό τον θεματοφύλακα ελέγχου του φορτίου. Ο χειρισμός του φορτίου εξαγωγής στον τόπο του εξαγωγικού λιμένα διεξάγεται από τον εν λόγω θεματοφύλακα στη χώρα εξαγωγής.

Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία εξαγωγής από τα τελωνεία της χώρας εξαγωγής, οι τελωνειακές αρχές έχουν τη δέουσα άδεια να μεταφέρουν φορτία εξαγωγής. Οι απαραίτητες διαδικασίες επιθεώρησης των εξαγωγών εκτελούνται από τις τελωνειακές αρχές της χώρας εξαγωγής όπου απαιτείται. Το τελωνείο στο οποίο έχουν υποβληθεί τα εμπορεύματα και η διασάφηση εξαγωγής με την ολοκλήρωση του ελέγχου (φυσικό, έλεγχο εγγράφων) αποδεσμεύει τα εμπορεύματα και διαβιβάζει ηλεκτρονικά τα στοιχεία της διασάφησης στο δηλωθέν τελωνείο εξόδου.

Εκτός από τα βασικά έγγραφα, για την εξαγωγή απαιτούνται και έγγραφα που εξαρτώνται από τη χώρα εξαγωγής, τη φύση του προϊόντος, τις πολυμερείς, διμερείς ή μονομερείς εμπορικές συμφωνίες και άλλες εμπορικές πολιτικές της κυβέρνησης με τη χώρα εξαγωγής.

Τα έγγραφα εξαγωγής που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση εξαρτώνται από τη φύση των εξαγομένων αγαθών, αν είναι δηλαδή γενικά αγαθά, προσωπικά αντικείμενα, επικίνδυνα εμπορεύματα, αν σχετίζονται με την γεωργία και την κτηνοτροφία κ.λπ., Επίσης, από την τακτική εμπορική πολιτική της κυβέρνησης της χώρας εξαγωγής και την εξαγωγή ειδικών εμπορευμάτων όπως για παράδειγμα όπλα και πυρομαχικά, προϊόντα υγείας, προϊόντα διατροφής, χημικά προϊόντα κ.λπ.

Ωστόσο, τα έγγραφα που απαιτούνται για την εξαγωγή εμπορευμάτων από τη χώρα εξαγωγής γενικά είναι τα ακόλουθα:

1. Διασάφηση εξαγωγής.
2. Τιμολόγιο.
3. Φορτωτική.
4. Δήλωση εκτελωνισμού από τον εκτελωνιστή που κατέχει άδεια και πτυχίο εκτελωνισμού.
5. Άδεια εξαγωγής, εφόσον απαιτείται, η οποία πρέπει να ληφθεί από κυβερνητική υπηρεσία.
6. Εντολή αγοράς ή επιστολή πίστωσης μεταξύ του εξαγωγέα της χώρας εξαγωγής και του αγοραστή εμπορευμάτων στο εξωτερικό.
7. Εμπορικός τιμοκατάλογος συσκευασιών που εκδίδεται από τον πωλητή αγαθών.
8. Πιστοποιητικό καταγωγής που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή προέλευσης των εμπορευμάτων.

9. Πιστοποιητικό Ασφάλισης που εκδίδεται από τον κυβερνητικό εξουσιοδοτημένο πάροχο.
10. Πιστοποιητικά ελέγχου, εάν υπάρχουν: Ορισμένοι εισαγωγείς ζητούν από τον εξαγωγέα (πωλητή) μέσω εντολής LC ή αγοράς να επιθεωρήσει τα προϊόντα εξαγωγής προς τη χώρα εξαγωγής από διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό ελέγχου ή άλλο οργανισμό ελέγχου ποιότητας κλπ.
11. Πιστοποιητικό προσωρινής αποστολής, εάν υπάρχει
12. Πιστοποιητικό ανάλυσης, εάν υπάρχει. Ο αγοραστής μπορεί να επιμείνει στον πωλητή να επισυνάψει πιστοποιητικό ανάλυσης σχετικά με τα εμπορεύματα. Το ίδιο πιστοποιητικό βοηθά τις τελωνειακές αρχές της χώρας εξαγωγής να επιβεβαιώσουν το προϊόν που εισάγεται στη χώρα.
13. Πιστοποιητικό δωρεάν πώλησης, εάν ισχύει. Εάν τα εμπορεύματα δεν εμπλέκονται εμπορικά, επισυνάπτεται πιστοποιητικό πώλησης από τον εξαγωγέα μαζί με τα εμπορεύματα που αποστέλλονται.
14. Πιστοποιητικό βάρους, εάν υπάρχει. Το πιστοποιητικό βάρους που εκδίδεται από τον εξαγωγέα απαιτείται σε διάφορες περιστάσεις όπως ικανοποίηση της πτήσης, ικανοποίηση σκάφους, διεθνείς κανόνες οδικής ασφάλειας, υπολογισμός εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, διεκδίκηση των οφελών από την κυβέρνηση κ.λπ.
15. Προξενικό τιμολόγιο, εάν ισχύει: Ορισμένες από τις χώρες εισαγωγής επιμένουν τα βεβαιωμένα έγγραφα της πρεσβείας που είναι υποχρεωτικά στη χώρα εισαγωγής για τα τελωνειακά προϊόντα.

Έγγραφα που απαιτούνται για τα τελωνεία της χώρας εξαγωγής για συγκεκριμένα προϊόντα προς εξαγωγή

- Ηλεκτρονικές πληροφορίες εξαγωγής, εφόσον υπάρχουν
- Γενικό Πιστοποιητικό Προέλευσης, εάν ισχύει
- Πιστοποιητικό επικίνδυνων εμπορευμάτων, εάν υπάρχει
- Πιστοποιητικό συστατικών, εάν υπάρχει
- Πιστοποιητικό ελέγχου, εάν ισχύει
- Πιστοποιητικό επιθεώρησης πριν από τη φόρτωση, εάν υπάρχει
- Απόδειξη παραλαβής αποθήκης, αν υπάρχει
- Πιστοποιητικό σήμανσης, εάν υπάρχει
- Εγχειρίδιο προϊόντος ή κατάλογο προϊόντων, εάν υπάρχει

- Πιστοποιητικό προδιαγραφών προϊόντος
- Άλλα ειδικά έγγραφα, εάν υπάρχουν
- Τραπεζικά έγγραφα εξαγωγής στη χώρα εξαγωγής
- Εντολή αγοράς ή πιστωτική επιστολή
- Εμπορική λίστα τιμολογίων
- Πιστοποιητικό προέλευσης

Στη συνέχεια, τα εμπορεύματα μεταφέρονται στο δηλωθέν στη διασάφηση εξαγωγής τελωνείο εξόδου το οποίο με τη σειρά του ελέγχει τα εμπορεύματα και βεβαιώνει την αντιστοίχιση και συμφωνία με εκείνα που αναγράφονται σε αυτή. Τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο από το οποίο το εμπόρευμα εξέρχεται της Ένωσης. Το τελωνείο εξόδου ταυτοποιεί λοιπόν τα εμπορεύματα βάση των πληροφοριών που λαμβάνει ηλεκτρονικά από το τελωνείο εξαγωγής και εποπτεύει την φυσική αναχώρησή τους από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Τα εμπορεύματα μπορεί να εξέλθουν οδικώς, σιδηροδρομικώς, θαλασσίως, αεροπορικώς ή και ταχυδρομικώς ανάλογα με τις ανάγκες και τη θέληση του εξαγωγέα να εξέλθουν τα εμπορεύματα από χερσαία σύνορα, λιμάνι ή αερολιμένα. Κάποιες φορές το τελωνείο εξαγωγής είναι και τελωνείο εξόδου. Σε άλλες περιπτώσεις αυτά τα δύο δεν συμπίπτουν. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο, το τελωνείο εξόδου πιστοποιεί την φυσική έξοδο των εμπορευμάτων αποστέλλοντας το συγκεκριμένο ηλεκτρονικό μήνυμα.

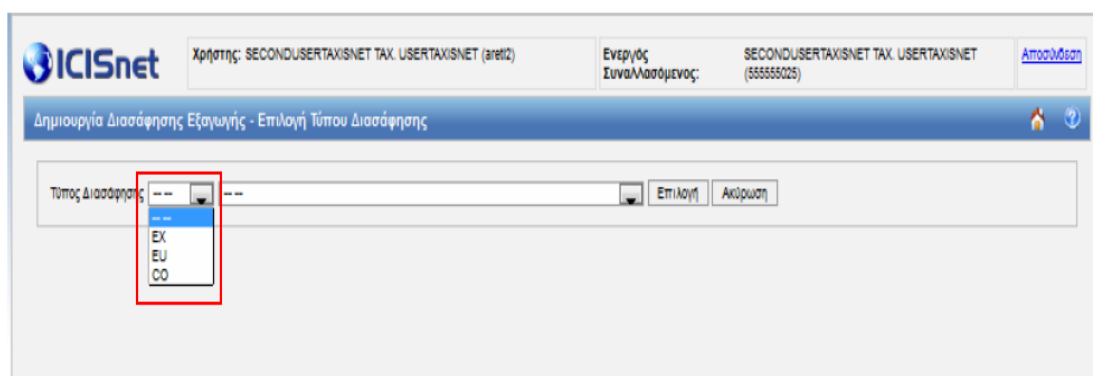
5.3 Δημιουργία και υποβολή διασάφησης εξαγωγής

Προκειμένου να υποβάλλει ο διασαφιστής μια διασάφηση εξαγωγής χρειάζεται να μεταβεί στην ιστοσελίδα του ICISnet και να επιλέξει την «Υποβολή ΕΔΕ» από το μενού των εξαγωγών. Στη συνέχεια προβαίνει στις παρακάτω ενέργειες:

Βήμα 1^ο	Επιλογή Τύπου Διασάφησης (EX , EU . CO)
Βήμα 2^ο	Επιλογή Τύπου Διασάφησης (Συνήθης, Απλουστευμένη, Ελλιπής, κτλ)
Βήμα 3^ο	Θέσεις Διασάφησης
Βήμα 4^ο	Συναλλασσόμενοι
Βήμα 5^ο	Πρόσθετα Στοιχεία 30^α
Βήμα 6^ο	Είδη
Βήμα 7^ο	Εμπορευματοκιβώτια- Συσκευασίες
Βήμα 8^ο	Προσαρτώμενα Έγγραφα
Βήμα 9^ο	Αρ. Πλαισίων Οχημ/ Προιοντά ΕΦΚ
Βήμα 10^ο	Εξαγωγέας Παραλήπτης Αποστολέας
Βήμα 11^ο	Υπολογισμός δασμών και φόρων
Βήμα 12^ο	Πρόσθετα Στοιχεία 30α

Βήμα 1^ο :

Γράφημα 2 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής- Επιλογή Τύπου Διασάφησης

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

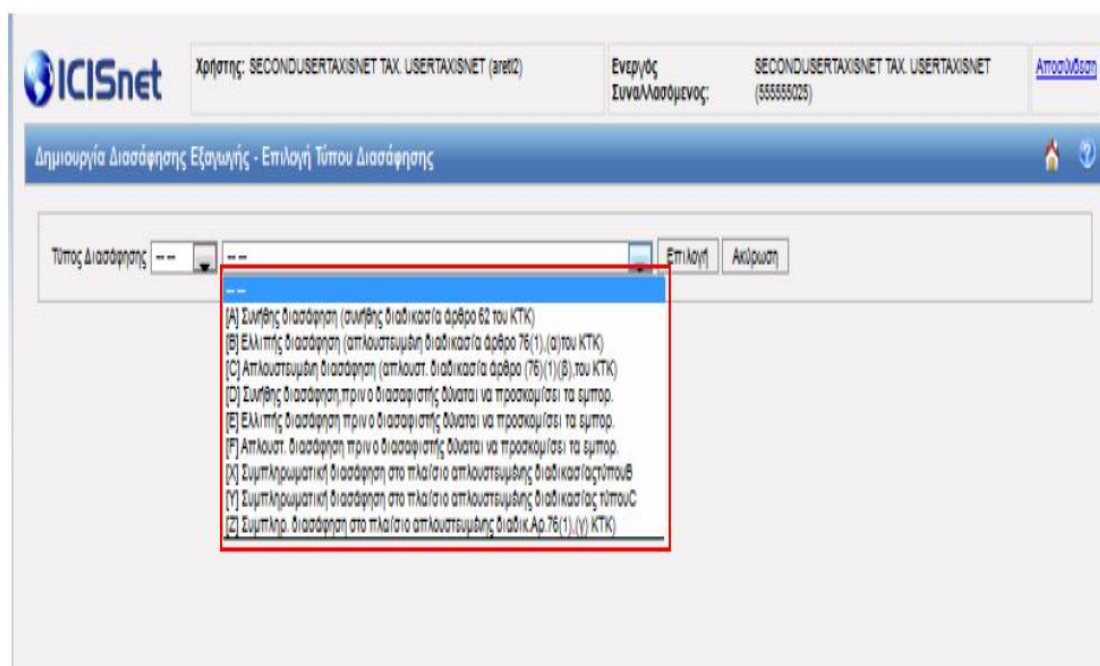
Αρχικά θα πρέπει να επιλέξει τον τύπο της διασάφησης:

- EX - διασάφηση εξαγωγής για τα προϊόντα που θα εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.
- EU - διασάφηση εξαγωγής για προϊόντα που θα εξαχθούν σε χώρες ΕΖΕΣ.
- CO - διασάφηση κοινοτικών εμπορευμάτων που υποβάλλονται σε:
 - Καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης ή ελεύθερης ζώνης
 - Καθεστώς ειδικών διατάξεων
 - Ειδικά μέτρα που επιβάλλονται στα νέα Κ-Μ

Βήμα 2^ο :

Στη συνέχεια θα πρέπει να επιλέξει το είδος του παραστατικού όπως π.χ. συνήθης διασάφηση, απλουστεύμενη κτλ.

Γράφημα 3 - Επιλογή τύπου διασάφησης

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Στην παρακάτω καρτέλα γίνεται η καταχώρηση των «Βασικών Στοιχείων» της διασάφησης εξαγωγής που περιλαμβάνει τρεις υποκατηγορίες:

- Θέσεις Διασάφησης
- Συναλλασσόμενοι
- Πρόσθετα Στοιχεία

Βήμα 3^ο:

Γράφημα 4 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Θέσεις Διασάφησης)

The screenshot displays the ICISnet web interface for creating an export declaration. The page title is "Είσοδος Διασάφησης Είσοδος ΕΧ". The "Είσοδος Διασάφησης" tab is highlighted with a red box. The form includes the following sections:

- Γενικά στοιχεία:** Fields for Country, Port, Terminal, and Code.
- Τίτλος Διασάφησης:** Title and Language (EL, EN, Greek).
- Ημερία Καταχώρησης:** Date (22-03-2012) and ID.
- Είσοδος Διασάφησης:** A large text area for the declaration content.
- Κωδικοί:** Fields for Country of Origin, Country of Destination, and Origin Code.
- Επιλογή κωδικών:** Fields for Origin Code, Destination Code, and Language.
- Επιλογή κωδικών:** Fields for Origin Code, Destination Code, and Language.
- Επιλογή κωδικών:** Fields for Origin Code, Destination Code, and Language.
- Επιλογή κωδικών:** Fields for Origin Code, Destination Code, and Language.

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Η υποενότητα «Θέσεις» της διασάφησης που εμφανίζεται στο παραπάνω γράφημα περιλαμβάνει:

- Τελωνείο Εξαγωγής
- Τόπος Διασάφησης
- Ημερομηνία Καταχώρησης
- Είδη
- Σύνολο Δεμάτων
- Ημερομηνίας Έναρξης και Λήξης Φόρτωσης
- Εμπορικός Αριθμός Αναφοράς
- Κωδικός Χώρας Αποστολής
- Κωδικός Χώρας Προορισμού
- Ταυτότητα Μεταφορικού Μέσου που διέρχεται τα Σύνορα
- Εμπορευματοκιβώτιο (0 όταν δεν υπάρχει και 1 όταν υπάρχει)
- Όροι Παράδοσης
- Νόμισμα και ποσό του τιμολογίου
- Συντελεστή Ισοτιμίας
- Φύση Εμπορικής Πράξης
- Τρόπος Μεταφοράς στα σύνορα
- Τρόπος Εσωτερικής Μεταφοράς
- Τόπος Φόρτωσης και Εκφόρτωσης
- Οικονομικά και τραπεζικά δεδομένα
- Τελωνείο Εξόδου
- Τόπος Εμπορευμάτων
- Συνολική Μικτή Μάζα
- Επιβαρύνσεις
- Προσδιορισμός Αποθήκης

Βήμα 4^ο :

Γράφημα 5 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής - EX (Συναλλασσόμενοι)

The screenshot displays the ICISnet web application interface for creating an export declaration (EX) for related parties. The interface includes a header with the ICISnet logo, user information (Username: SECONDUSER/TAXISNET TAX. USERTAXISNET (aret2), Email: SECONDUSER/TAXISNET TAX. USERTAXISNET (555555025)), and a 'Logout' button. The main content area is titled 'Εξαγωγές: Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής EX' and features a navigation bar with 'Βασικά Στοιχεία' and 'Είδη'. The 'Συναλλασσόμενοι' tab is highlighted with a red box. The form is divided into three sections: 'Εξαγωγέας / Αποστολέας (2)', 'Παραλήπτης (8)', and 'Διασαφιστή/αντιπρόσωπος (14)'. Each section contains input fields for EORI/TIN, company name, address, postal code, country, and language. The 'Διασαφιστή/αντιπρόσωπος (14)' section also includes a dropdown for 'Αντιπρόσωπος - Ιδιότητα'. At the bottom right, there are 'Υποβολή' and 'Ακύρω' buttons.

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Η υποενότητα συναλλασσόμενοι περιλαμβάνει:

- Στοιχεία του εξαγωγέα/αποστολέα
- Στοιχεία του διασαφιστή/αντιπροσώπου
- Στοιχεία του παραλήπτη

Βήμα 5° :

Γράφημα 6 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Πρόσθετα Στοιχεία 30^α)

The screenshot displays the ICISnet web application interface for creating an export declaration. The top navigation bar includes the ICISnet logo, user information (username: SECONDUSEXTAXISNET TAX. USEXTAXISNET (21012), email: 666666026), and a language selector (ΑΠΟΚΡΟΤΑ). The main content area is titled 'Εξγωγή: Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ' and features a navigation menu with 'Πρόσθετα Στοιχεία 30α' highlighted in a red box. The interface is divided into two main panels: 'Δρομολόγιο (613)' and 'Στοιχεία μολυβοσφραγίδων'. The 'Δρομολόγιο' panel includes a 'Χώρα' dropdown menu and fields for 'Κωδικός τρόπου πληρωμής Εξόδων Μεταφοράς (623)' and 'Ειδική ειδικής περίπτωσης (624)'. The 'Στοιχεία μολυβοσφραγίδων' panel includes a 'Μολυβοσφραγίδων' dropdown menu and fields for 'Σημεία (626)' and 'Γλώσσα (624)'. The interface also features a top navigation bar with the ICISnet logo and user information, and a bottom bar with 'Υποβολή' and 'Άκυρο' buttons.

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Η υποενότητα πρόσθετα στοιχεία περιλαμβάνει:

- Δρομολόγιο
- Τρόπο πληρωμής της μεταφοράς εμπορευμάτων
- Ενδείξεις ειδικών περιπτώσεων
- Αριθμό μολυβοσφραγίδων

Στη συνέχεια, καταχωρούνται τα στοιχεία στην καρτέλα είδη:

Βήμα 6^ο :

Γραφημα 7 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Είδη)

The screenshot displays the ICISnet web application interface for creating an export declaration (ΕΧ) for goods (Είδη). The interface is organized into several sections:

- Navigation:** A top bar includes the ICISnet logo, user information (Χρήστης: SECONDUSERTAXISNET TAX. USERTAXISNET (aretl2)), company information (Ενεργός Συναλλασσόμενος: SECONDUSERTAXISNET TAX. USERTAXISNET (666666026)), and a 'Λειτουργία' button. Below this, a blue bar indicates the current process: 'Εξαγωγής: Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ'.
- Form Structure:** The main form is titled 'Είδη' and is divided into several sections:
 - Είδη:** A tabbed interface with 'Είδη' selected. Other tabs include 'Εμπόλια / Συσκευασίες', 'Πρ. Έγγρ.', 'Αρ. Πλαισίων Οχ. / Προϊόντα ΕΦΚ', 'Εξ. Παραλ. Αποστολ.', 'Υπολ. Δασμών Φόρων', and 'Πρόσθ. Στοιχεία 30α'.
 - Δέματα και Περιγραφή Εμπορεύματος (ε1):** Includes a text area for description and a 'Γλώσσα (εκ17α)' dropdown.
 - Κωδικός Εμπορευμάτων (ε3):** A text input field.
 - Χώρα Καταγωγής (ε4):** A dropdown menu.
 - Καθεστώς (ε7):** A dropdown menu.
 - Μακτή Μάζα (ε9):** A text input field.
 - Καθαρή Μάζα (ε10):** A text input field.
 - Συμπληρωματικές Μονάδες (ε11):** A text input field.
 - Στατιστική Αξία (ε8):** A text input field.
 - Νόμισμα Στατιστικής Αξίας:** A dropdown menu.
 - Επιβαρύνσεις (ε7):** A text input field.
 - Χώρα Αναχώρησης (εκ15α):** A dropdown menu.
 - Χώρα Προορισμού (εκ17α):** A dropdown menu.

- Buttons:** At the bottom right, there are 'Υποβολή' and 'Άκυρο' buttons.

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Αυτή η καρτέλα περιλαμβάνει επτά υποκαρτέλες και πιο συγκεκριμένα, τα είδη, τα εμπορευματοκιβώτια συσκευασίας, τα προσαρτώμενα έγγραφα, τον αριθμό πλαισίων οχημάτων και προϊόντα ΕΦΚ, την Εξ παραλήπτης/αποστολέας, τον υπολογισμό δασμών και φόρων και τα πρόσθετα στοιχεία.

Στα «Είδη» περιλαμβάνονται:

- Δέματα και περιγραφή εμπορεύματος
- Κωδικός εμπορευμάτων
- Χώρα καταγωγής

- Μικτή μάζα
- Καθαρή μάζα
- Συμπληρωματικές μονάδες
- Στατιστική αξία
- Επιβαρύνσεις – δεν συμπληρώνονται στις εξαγωγές
- Χώρα αποστολής
- Χώρα προορισμού
- Ταυτότητα μεταφορικού μέσου κατά την αναχώρηση (συμπληρώνεται όταν είναι διαφορετικό από εκείνο που συμπληρώθηκε στο πεδίο των «Βασικών Στοιχείων»)
- Εθνικότητα ενεργού μεταφορικού μέσου που διέρχεται τα σύνορα

Βήμα 7^ο :

Γράφημα 8 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Εμπ/τια-Συσκευασίες)

The screenshot displays a software interface for creating an export declaration (ΕΧ) for goods in packages. The interface is titled "Βασικά Στοιχεία" and "Είδη". At the top, there is a navigation menu with several options: "Είδη", "Εμπ/τια / Συσκευασίες" (highlighted with a red box), "Πρ. Έγγρ.", "Αρ. Πλαισίων Οχ. / Προϊόντα ΕΦΚ", "Εξ. Παραλ. Αποστολ.", "Υπολ. Δασμών Φόρων", and "Πρόσθ. Στοιχεία 30α". Below the menu, there are four main sections, each with a title and a "Κανένα" button:

- Εμπορευματοκιβώτια (31-3):** Contains a field for "Αριθμός Εμπορευματοκιβωτίου (31)".
- Προϊόντα Βάσης (31):** Contains fields for "Κωδικός Συν. Ονοματολογίας" and "Ποσότητα".
- Ευσκευασίες (31-1):** Contains dropdown menus for "Συσκευασία", "Σημεία και Αριθμοί", and "Γλώσσα", and input fields for "Πλήθος Δεμάτων" and "Πλήθος Τεμαχίων".
- Εξ. Παραλ. Αποστολ.:** This section is partially visible and contains a dropdown menu for "Εξ. Παραλ. Αποστολ.".

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Στην καρτέλα Εμπορευματοκιβώτια/Συσκευασίες περιλαμβάνονται:

- Εμπορευματοκιβώτια (συμπληρώνεται μόνο όταν στα βασικά στοιχεία το πεδίο συμπληρώθηκε με 1)
- Προϊόντα βάσης
- Συσκευασίες

Βήμα 8^ο :

Γράφημα 9 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Προσαρτώμενα Έγγραφα)

Είδος

Είδη Εμπότ / Συσκευασίες **Πρ. Έγγρ.** Αρ. Πλάσμιν Οχ. / Προϊόντα ΕΦΚ Εξ. Παράλ. Αποστολ. Υπολ. Διασπών Φόρον Πρόσθ. Στοιχεία ΣΟα

Καθίστα (max: 99)

Ειδικές Μονάδες (44-3)

Είδος Μονά

Άλλα Στοιχεία

Γλώσσα

Καθίστα (max: 99)

Πιστοποιητικά/Έγγραφα (44-1)

Έγγραφο (44)

Αριθμός Έγγραφου (44)

Γλώσσα

Άλλη Πληροφορία

Γλώσσα

Καθίστα (max: 999)

Εγγύηση (GRN)

Εγγύηση (GRN)

Καθίστα (max: 9)

Προηγούμενα Παραστατικά(40)

Κωδ. Παραστατικού

MIRN

Αριθμός Είδου/Έτηου

Ποσότητα

Συμπληρωματικές Μονάδες

Είδος Φορτωτής

Αριθμός Φορτωτής

Γλώσσα

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Στα Προσαρτώμενα Έγγραφα περιλαμβάνονται:

- Ειδικές μνείες
- Εγγύηση
- Προηγούμενα παραστατικά

Βήμα 9^ο :

Γράφημα 10 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Αρ. Πλαισίων Οχ/ Προϊόντα ΕΦΚ)

The screenshot displays the ICISnet web application interface for creating an export declaration (ΕΧ). The interface is structured as follows:

- Top Bar:** Includes the ICISnet logo, user information (Χρήστης: SECONUSERTAXISNET TAX. USERTAXISNET (aretiz)), login details (Εισαγός Συντασσόμενος: SECONUSERTAXISNET TAX. USERTAXISNET (66666026)), and a 'Αποσύνδεση' button.
- Navigation Bar:** Features 'Εξαγωγές: Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ' and 'Ενότητες'.
- Main Content Area:**
 - Buttons:** 'Βασικά Στοιχεία', 'Είδη', and 'Είδος'. The 'Είδος' dropdown menu is open, showing 'Αρ. Πλαισίων Οχ / Προϊόντα ΕΦΚ' highlighted with a red box. Other options include 'Εξ. Παραλ. Αποσπασ.', 'Υπολ. Δασμών Φόρων', and 'Πρόσθ. Στοιχεία 30α'.
 - Form Fields:**
 - Αριθμοί Πλαισίων Οχημάτων:** Includes 'Αριθμός Πλαισίου' and 'Αρ. Έγκρισης Αποθήκης Οχημάτων'.
 - Προϊόντα ΕΦΚ:** Includes 'Αρ. Έγκρισης', 'Κωδ. Προϊόντος', and 'Ποσότητα'.
- Bottom Bar:** Contains 'Υπόβολη' and 'Άκυρο' buttons.

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Στην ανωτέρω καρτέλα συμπληρώνονται μόνο τα πεδία που αφορούν στο μέσο μεταφοράς. Μόνο για προϊόντα που υπόκεινται σε ΕΦΚ απαιτείται και η συμπλήρωση των τριών άλλων πεδίων.

Βήμα 10^ο :

Γράφημα 11 - Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ (Εξ Παραλ. Αποστολ)

The screenshot displays the ICISnet web application interface. At the top, the user is logged in as 'SECONDUSER/TAXISNET TAX. LISERTAXISNET (areit?)' with an active session. The main navigation bar includes 'Εξαγωγές: Δημιουργία Διασάφησης Εξαγωγής ΕΧ'. Below this, there are tabs for 'Βασικά Στοιχεία' and 'Είδη'. The 'Είδη' tab is active, showing a list of declaration types. The 'Εξ. Παραλ. Αποστολ.' option is highlighted with a red box. Below the list, there are two main sections: 'Εξαγωγέας/Αποστολέας' and 'Παραλήπτης'. Each section contains input fields for 'ΕΟΡ/ΤΙΝ', 'Επωνυμία', 'Διεύθυνση', 'Πόλη', 'Χώρα', and 'Γλώσσα'. The 'Πόλη' field includes a 'Τ.Κ.' (postal code) field. At the bottom right, there are buttons for 'Υποβολή' (Submit) and 'Άκυρο' (Cancel).

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

Συμπληρώνεται μόνο όταν στην καρτέλα «Ειδικές Μνείες» καταχωρήθηκε ο κωδικός 00200.

Βήμα 11^ο :

Η συμπλήρωση της υποκαρτέλας Υπολογισμός δασμών και φόρων δεν είναι υποχρεωτική καθώς δεν είναι λειτουργική.

Βήμα 12^ο :

Τέλος η υποκατηγορία «Πρόσθετα Στοιχεία 30α» συμπληρώνεται σε περιπτώσεις που μεταφέρονται επικίνδυνα εμπορεύματα στα Ηνωμένα Έθνη ή σε περίπτωση που απαιτείται από τις ειδικές μνείες.

Μετά την συμπλήρωση όλων των προαναφερόμενων πεδίων, γίνεται η «Υποβολή» της διασάφησης εξαγωγής από τον διασαφιστή και μετά τον έλεγχο του τελωνείου εξαγωγής εκτυπώνεται το ΕΔΕ (εξαγωγής) που έχει τη μορφή:

Γράφημα 12 - ΕΔΕ Εξαγωγής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ				1 ΔΙΑΣΤΑΣΗ		Α ΤΕΛΩΝΕΟ ΑΦΟΙΤΟΜΗΕΞΑΓΩΓΗΣ																			
1	Αντίτυπο για τη χώρα αποστολής/εξαγωγής	2	Αποστολές / Εξαγωγές	Αριθ.	3	Επίσημο	4	Κατ. Φορητός																	
		5	Παράκληση	Αριθ.	6	ΕΒΗ	7	Αριθμός αναφοράς																	
		8	Διασφαλίση / Αντιπρόσωπος	Αριθ.	9	Οικονομικός υπεύθυνος	Αριθ.	10	Χώρα προορισμού	11	Εμπορεύματα	12	ΚΑΔ												
		13	Διασφαλίση / Αντιπρόσωπος	Αριθ.	14	Χώρα αποστολής/εξαγωγής	15	Καθ. Χώρας απ.Α.Σ.	16	Καθ. Χώρας προορ.															
		17	Χώρα προορισμού	18	Χώρα μεταγωγής	19	Χώρα προορισμού	20	Όργανο παραδόσης																
		21	Τοποθετ. και εθνότητα μεταφορέα μέσων που διέρχεται τα σύνορα	22	Μάρκα και συνολ. ποσά ημερησίως	23	Συνολ. Ισοτιμία	24	Φόση εξαγωγής																
		25	Τύπος μεταφορέα	26	Τύπος οχημάτων	27	Τύπος φρεσώνων	28	Οικονομική και Τραπεζική διεύθυνση																
		29	Τύπος οχημάτων	30	Τύπος εμπορευμάτων	31	Σημεία και παραγωγή εμπορευμάτων	32	Αριθ. Ε.Σ.	33	Καθ. Χώρας προορ.	34	Καθ. Χώρας προορ.	35	Μονημ. (ΣΥΜ)	36	Καθ. Χώρας προορ.	37	Καθ. Χώρας προορ.	38	Καθ. Χώρας προορ.	39	Καθ. Χώρας προορ.	40	Καθ. Χώρας προορ.
		41	Σημειώσεις	42	Σημειώσεις	43	Σημειώσεις	44	Σημειώσεις	45	Σημειώσεις	46	Σημειώσεις	47	Σημειώσεις	48	Σημειώσεις	49	Σημειώσεις						
		44	Είδος υλικού/προσροήσεων/εργασιών/παραγωγών/εξοπλισμού	45	Είδος υλικού/προσροήσεων/εργασιών/παραγωγών/εξοπλισμού	46	Είδος υλικού/προσροήσεων/εργασιών/παραγωγών/εξοπλισμού	47	Είδος υλικού/προσροήσεων/εργασιών/παραγωγών/εξοπλισμού	48	Είδος υλικού/προσροήσεων/εργασιών/παραγωγών/εξοπλισμού	49	Είδος υλικού/προσροήσεων/εργασιών/παραγωγών/εξοπλισμού												
47	Υπολογισμός επιβαρύνσεων	Είδος	Φορολογική βάση	Συντελεστής	Ποσό	ΤΠ	48	Ανασφάλιση	49	Τελωνιακή επιβάρυνση															
B ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΙΑ								C ΤΕΛΩΝΕΟ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ																	
50	Αριθ. υπεύθυνος	Αριθ.	Υπογραφή	51				52	Καθ.	53	Τελωνιακή παραγωγή (σε ευρώ)														
Δ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΟ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ								Ε																	
Αποτέλεσμα: Πραγματοποιηθείσες εξαγωγές: Αριθ. σημεία: Προβλεπόμενα (ήμικρα) κ.λ.π. Υπογραφή:								54		Τύπος και ποσότητα:															
								Υπογραφή και όνομα διασφαλιστή/εμπροσώπου:																	

Πηγή (Α.Α.Δ.Ε, 2020)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^Ο

ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ

6.1 Η έννοια των εισαγωγών

Οι εισαγωγές είναι ξένα αγαθά και υπηρεσίες που αγοράζονται από πολίτες, επιχειρήσεις και την κυβέρνηση άλλης χώρας. Οι εισαγωγές μπορούν να αποσταλούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ακόμα και να μεταφερθούν με προσωπικές αποσκευές σε αεροπλάνο. Εάν παράγονται σε μια ξένη χώρα και πωλούνται σε κατοίκους εσωτερικού, πρόκειται για εισαγωγές. Ακόμη και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες του τουρισμού είναι εισαγωγές.

Εάν μια χώρα εισάγει περισσότερα από όσα εξάγει, τότε έχει εμπορικό έλλειμμα. Εάν εισάγει λιγότερα από αυτά που εξάγει, αυτό δημιουργεί εμπορικό πλεόνασμα. Όταν μια χώρα έχει εμπορικό έλλειμμα, πρέπει να δανειστεί από άλλες χώρες για να πληρώσει για τις πρόσθετες εισαγωγές. Οι εισαγωγές καθιστούν μια χώρα εξαρτημένη από την πολιτική και οικονομική δύναμη άλλων χωρών. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα εάν εισάγει εμπορεύματα, όπως τρόφιμα, πετρέλαιο και βιομηχανικά υλικά.

6.2 Ο τρόπος πραγματοποίησης των εισαγωγών στην Ελλάδα

Όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) μπορούν να διεξάγουν διαδικασίες εξαγωγής και εισαγωγής στην Ελλάδα. Δεδομένου ότι η Ελλάδα εμπίπτει στις χώρες της ΕΕ, υιοθετείται κοινή εμπορική πολιτική για την εισαγωγή / εξαγωγή των περισσότερων προϊόντων. Τα ειδικά μέτρα και οι κανονισμοί εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα προϊόντα όταν εισάγονται και εξάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπρόσθετα, ένας αριθμός EORI είναι υποχρεωτικός για κάθε εισαγωγή/εξαγωγή. Ο EORI σημαίνει Εγγραφή και αναγνώριση του οικονομικού φορέα. Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έχει απαιτήσει από όλα τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν το σύστημα εγγραφής και αναγνώρισης των οικονομικών φορέων (EORI). Όλοι οι εισαγωγείς, οι εξαγωγείς και οι λοιποί μεταφορείς πρέπει να χρησιμοποιούν έναν μοναδικό αριθμό αναφοράς EORI σε όλες τις ηλεκτρονικές

επικοινωνίες με τα τελωνεία και άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στο διεθνές εμπόριο. Αυτό σημαίνει ότι όποιος ασχολείται με δραστηριότητες εξαγωγής, διαμετακόμισης ή εισαγωγής πρέπει να έχει αριθμό EORI.

Το ελληνικό τελωνείο είναι η επίσημη τελωνειακή αρχή εποπτεύει τις τελωνειακές διαδικασίες στη χώρα. Συντονίζει και ελέγχει τις διαδικασίες ώστε να είναι σύννομες τόσο με τις εθνικές τελωνειακές, δασμολογικές και φορολογικές διατάξεις όσο και με τις ενωσιακές.

Οι εμπορεύμενοι καλούνται να συμπληρώσουν μια δήλωση συνοπτικής εισόδου (ENS) στα τελωνεία της χώρας εισόδου, πριν από την είσοδο των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική διαδικασία (τελωνειακός κώδικας της Ένωσης - UCC). Ο τελωνειακός κώδικας της Ένωσης (UCC) αποτελεί μέρος του εκσυγχρονισμού των τελωνείων και χρησιμεύει ως νέος κανονισμός-πλαίσιο για τους κανόνες και τις διαδικασίες για τα τελωνεία σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ο εισαγωγέας μπορεί επίσης να δηλώσει τα εμπορεύματα υποβάλλοντας τελικό ενιαίο διοικητικό έγγραφο (Εντυπο ΕΔΕ) στα τελωνεία της Ελλάδας. Το επίσημο υπόδειγμα γραπτών δηλώσεων στα τελωνεία είναι το ενιαίο διοικητικό έγγραφο (ΕΔΕ). Το ΕΔΕ οριοθετεί τα προϊόντα και την κυκλοφορία τους σε όλο τον κόσμο και είναι θεμελιώδες για το εμπόριο εκτός της ΕΕ ή για εμπορεύματα εκτός ΕΕ.

Τα εμπορεύματα που εισέρχονται στον τελωνειακό τομέα της ΕΕ υπόκεινται, από τη στιγμή της εισόδου τους, στην τελωνειακή επιτήρηση έως ότου ολοκληρωθούν οι τελωνειακές διατυπώσεις. Τα αντικείμενα εξασφαλίζονται με μια συνοπτική δήλωση η οποία τεκμηριώνεται μόλις τα πράγματα αποδειχθούν στις τελωνειακές αρχές. Σε πολλές περιπτώσεις, η τεκμηρίωση μπορεί επίσης να διαφέρει ανάλογα με τη χώρα προέλευσης ή προορισμού.

Τα έγγραφα ενδέχεται να προετοιμάζονται με ιδιαίτερο τρόπο για να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις της χώρας εισαγωγής ή εξαγωγής. Ο εισαγωγέας θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν κάνει όλα τα σωστά έγγραφα εισαγωγής που απαιτούνται για την εκκαθάριση των τελωνειακών διατυπώσεων, την ικανοποίηση όλων των συμμορφώσεων και των κανονισμών. Για το μεγαλύτερο μέρος σε όλα τα έθνη υπάρχουν τρεις φάσεις της διαδικασίας εισαγωγής. Μία μέθοδος εγγραφής για

την απόκτηση άδειας εισαγωγής, τεκμηρίωση που απαιτείται για την εισαγωγή και τη διαδικασία εκτελωνισμού.

6.3 Διαδικασία απόκτησης άδειας εισαγωγής

Εάν πρέπει να εισαχθούν αγαθά ή υπηρεσίες, ολοκληρώνεται μια διαδικασία εγγραφής μίας ημέρας στις περισσότερες χώρες. Τέτοια άδεια εισαγωγής μπορεί να ληφθεί από το αρμόδιο κυβερνητικό τμήμα της χώρας εισαγωγής, εφόσον απαιτείται. Συνήθως, για την εισαγωγή αγαθών απαιτούνται τρεις κατηγορίες διαδικασιών. Εφάπαξ διαδικασίες καταχώρισης προκειμένου μία επιχείρηση να ενεργεί ως εισαγωγέας στη χώρα εισαγωγής, ειδική άδεια εισαγωγής για την εισαγωγή αγαθών, εφόσον υπάρχει, και ορισμένες πιστοποιήσεις από ενδιαφερόμενους κυβερνητικούς οργανισμούς της χώρας εισαγωγής που σχετίζονται με κάθε εισαγωγή, όπου αυτό ισχύει.

Ωστόσο, η ειδική άδεια εισαγωγής αγαθών απαιτείται μόνο για ορισμένα συγκεκριμένα εμπορεύματα τα οποία είναι περιορισμένα. Με βάση την εμπορική πολιτική κάθε χώρας, ο κατάλογος των απαγορευμένων εμπορευμάτων προς εισαγωγή και η απαγορευμένη λίστα εμπορευμάτων ενημερώνεται κατά διαστήματα από την κυβέρνηση της χώρας εισαγωγής, η οποία μπορεί να παραπεμφθεί στον επίσημο ιστότοπο της αντίστοιχης υπηρεσίας της χώρας εισαγωγής.

Η άδεια εισαγωγής πρέπει να ληφθεί από την κυβέρνηση της χώρας εισαγωγής για την εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων στη χώρα εισαγωγής. Υπάρχουν ξεχωριστές κυβερνητικές υπηρεσίες εισαγωγής για την έκδοση τέτοιας άδειας εισαγωγής. Τα απαγορευμένα εμπορεύματα που κοινοποιήθηκαν από τη χώρα εισαγωγής δεν επιτρέπεται να εισαχθούν, επομένως δεν χορηγείται άδεια εισαγωγής τέτοιων προϊόντων στη χώρα εισαγωγής.

Τα εμπορεύματα για προσωπική χρήση μπορούν να εισαχθούν σύμφωνα με τους κανόνες και τους κανονισμούς της κυβέρνησης της χώρας εισαγωγής που τροποποιούνται με το πέρασμα του χρόνου. Ο εισαγωγικός δασμός καθορίζεται με βάση τη φύση της αποστολής, που επιβάλλεται από την τελωνειακή υπηρεσία της χώρας εισαγωγής.

6.4 Έγγραφα εκτελωνισμού που απαιτούνται στην χώρα εισαγωγής

Τα έγγραφα που απαιτούνται στη χώρα εισαγωγής για την παραλαβή του εισαγόμενου φορτίου βασίζονται στις εισαγωγές προϊόντων, στις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες, στις διμερείς ή μονομερείς εμπορικές συμφωνίες και στις άλλες εμπορικές πολιτικές της κυβέρνησης εισαγωγής χωρών. Τα έγγραφα εισαγωγής που απαιτούνται στη χώρα εισαγωγής εξαρτώνται επίσης από τη φύση των εμπορευμάτων που εισάγουν (γενικά αγαθά, προσωπικά αντικείμενα, επικίνδυνα εμπορεύματα, κτηνοτροφικά κτλ.).

Ωστόσο, τα έγγραφα που απαιτούνται για την εισαγωγή εμπορευμάτων στη χώρα εισαγωγής είναι τα ακόλουθα:

- Τελωνειακό έγγραφο εισόδου το οποίο καθορίζεται από τα τελωνεία της χώρας εισαγωγής που εκπονήθηκε από τον τελωνειακό μεσίτη του εισαγωγέα ή από τον εισαγωγέα
- Τελωνειακές διασαφήσεις, όπου χρειάζεται: Δηλώσεις εκτελωνισμού εισαγωγής σύμφωνα με τον καθορισμένο τύπο της κυβέρνησης της χώρας εισαγωγής.
- Άδεια εισαγωγής, εάν χρειάζεται, να ληφθεί από κυβερνητική υπηρεσία της χώρας εισαγωγής.
- Πιστοποιητικό Ασφάλισης που εκδίδεται από τον κυβερνητικό εξουσιοδοτημένο πάροχο ασφαλιστικών
- Πιστοποιητικά ελέγχου, εφόσον υπάρχουν: Ορισμένοι εισαγωγείς ζητούν από τον εξαγωγέα (πωλητή) μέσω εντολής LC ή αγοράς να επιθεωρήσει τα εμπορεύματα εξαγωγής προς τη χώρα εισαγωγής από διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό επιθεώρησης όπως SGS, BVQI ή άλλο γραφείο ελέγχου ποιότητας.
- ATA CARNET / Πιστοποιητικό προσωρινής αποστολής, εάν υπάρχει
- Εντολή αγοράς ή επιστολή πίστωσης μεταξύ του εισαγωγέα και του προμηθευτή εμπορευμάτων στο εξωτερικό.
- Εμπορικός τιμοκατάλογος συσκευασιών που εκδίδεται από τον πωλητή αγαθών.
- Πιστοποιητικό καταγωγής που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή προέλευσης των εμπορευμάτων.

- Πιστοποιητικό ανάλυσης, εάν υπάρχει. Ο αγοραστής μπορεί να επιμείνει στον πωλητή να επισυνάψει πιστοποιητικό ανάλυσης σχετικά με τα εμπορεύματα. Το ίδιο πιστοποιητικό βοηθάει τις τελωνειακές αρχές εισαγωγής να επιβεβαιώσουν το προϊόν που εισάγεται στη χώρα εισαγωγής.
- Πιστοποιητικό δωρεάν πώλησης, εάν ισχύει. Εάν τα εμπορεύματα δεν εμπλέκονται εμπορικά, επισυνάπτεται πιστοποιητικό πώλησης από τον εξαγωγέα μαζί με τα εμπορεύματα που αποστέλλονται.
- Πιστοποιητικό βάρους, εάν υπάρχει. Το πιστοποιητικό βάρους που εκδίδεται από τον εξαγωγέα απαιτείται σε διάφορες περιστάσεις.
- Εφαρμοστέο προξενικό τιμολόγιο: Ορισμένες από τις χώρες εισαγωγής επιμένουν τα βεβαιωμένα έγγραφα της πρεσβείας, τα οποία είναι υποχρεωτικά στη χώρα εισαγωγής για τα τελωνειακά καθαρά αγαθά.
- Πιστοποιητικό υγείας εάν υπάρχει
- Πιστοποιητικό συστατικών, εάν υπάρχει
- Πιστοποιητικό ελέγχου, εάν ισχύει
- Πιστοποιητικό επιθεώρησης πριν από τη φόρτωση, εάν υπάρχει
- Ηλεκτρονικές πληροφορίες εξαγωγής, εφόσον υπάρχουν

6.5 Τελωνειακή διαδικασία εισαγωγής

Η εισαγωγή αγαθών στη χώρα εισαγωγής απαιτεί τρεις κατηγορίες διαδικασιών. Εφάπαξ διαδικασίες καταχώρισης του εισαγωγέα στη χώρα εισαγωγής, ειδική άδεια εισαγωγής για την εισαγωγή εμπορευμάτων στη χώρα εισαγωγής, κατά περίπτωση, και ορισμένες πιστοποιήσεις από ενδιαφερόμενους κυβερνητικούς οργανισμούς της χώρας εισαγωγής που σχετίζονται με κάθε εισαγωγή, όπου αυτό ισχύει.

Μόλις φθάσουν τα φορτία εισαγωγής σε λιμένα ή αερολιμένα της χώρας εισαγωγής, τα εμπορεύματα εκφορτώνονται από τον μεταφορέα στην τελωνειακή ζώνη εισαγωγής της χώρας εισαγωγής. Η απαραίτητη τελωνειακή διαδικασία εισαγωγής πρέπει να ολοκληρωθεί για να παραδοθεί εκτός της τελωνειακής ζώνης της χώρας εισαγωγής. Υπάρχουν κυρίως τρεις κατηγορίες αδειών που απαιτούνται για την παράδοση φορτίων. Πρόκειται για άδεια εκ μέρους των τελωνειακών αρχών της χώρας εισαγωγής, άδεια από μεταφορέα εμπορευμάτων και άδεια από τον

θεματοφύλακα για τη διεκπεραίωση φορτίου σε συγκεκριμένο τελωνειακό λιμένα εισαγωγής στην χώρα εισαγωγής.

Είτε ο εισαγωγέας είτε ο τελωνειακός μεσίτης μπορεί να καταθέσει τα απαραίτητα έγγραφα για τις διαδικασίες εισαγωγής εκτελωνισμού στη χώρα εισαγωγής. Ο μεταφορέας των εισαγόμενων εμπορευμάτων στη χώρα εισαγωγής αρχειοθετεί το IGM (Εισαγωγικό Γενικό Δελτίο) γνωστοποιώντας το στις τελωνειακές αρχές του λιμένα προορισμού της χώρας εισαγωγής.

Πριν από την άφιξη των προϊόντων, ο εισαγωγέας πρέπει να διαθέτει όλα τα σχετικά έγγραφα που απαιτούνται για την εκκαθάριση εισαγωγής. Τα κυριότερα έγγραφα που απαιτούνται για τις τελωνειακές διατυπώσεις στη χώρα εισαγωγής είναι ο λογαριασμός φορτωτικής ή ο αεροπορικός λογαριασμός, το εμπορικό τιμολόγιο, ο κατάλογος συσκευασιών, η ανακοίνωση άφιξης φορτίου, το πιστοποιητικό φορτίου, η εντολή αγοράς ή το LC και άλλα ειδικά έγγραφα για τα προϊόντα.

Ο εισαγωγέας πρέπει να παρακολουθεί σωστά το φορτίο εισαγωγής στο τελωνείο εισόδου, καθώς πρέπει να ολοκληρώσει τη απαιτούμενες ενέργειες στο τελωνείο όσο το δυνατόν νωρίτερα. Συνήθως, ένας περιορισμένος αριθμός ημερών ενός, δύο ή τριών επιτρέπεται από τις αρχές που χειρίζονται τις εισαγωγές ως απαλλαγμένες από το κόστος του χρόνου για να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες εισαγωγής. Ο εισαγωγέας μπορεί να συμπληρώσει τις τελωνειακές διατυπώσεις της χώρας εισαγωγής εντός αυτής της κανονικής προθεσμίας, υποβάλλοντας όλα τα απαιτούμενα έγγραφα.

Εάν ο εισαγωγέας δεν είναι σε θέση να εκτελωνίσει την εισαγόμενη αποστολή σε κάποιο για παράδειγμα λιμάνι εισόδου της χώρας εισαγωγής εντός των προβλεπόμενων ελεύθερων ημερών κατά την άφιξη, ίσως χρειαστεί να καταβάλει τέλη αποθήκευσης στον λιμένα άφιξης του εισαγόμενου φορτίου.

Η κατάθεση τελωνειακής καταχώρησης πραγματοποιείται είτε από τον τελωνειακό διαμεσολαβητή είτε από τον παραλήπτη κατά της μεταφορά αποστολής που πρέπει να εκκαθαριστεί από το τελωνείο. Οι πληροφορίες εισαγωγής κατατίθενται βάσει των απαιτήσεων της τελωνειακής ενημέρωσης των χωρών εισαγωγής. Μόλις φθάσει το φορτίο στο λιμάνι της χώρας εισαγωγής, ο μεταφορέας των εμπορευμάτων επικοινωνεί τις Import General Manifest (IGM) με την τελωνειακή υπηρεσία.

Οι IGM είναι οι διατυπώσεις εισαγωγής των εμπορευμάτων και πρέπει να κατατεθούν στα τελωνεία υποχρεωτικά από τους μεταφορείς όταν φτάσει το εισαγόμενο προϊόν. Κανονικά, κάθε αεροσκάφος ή πλοίο διαθέτει έναν αριθμό IGM και κάθε αποστολή φέρει «αριθμούς γραμμής». Έτσι, κάθε αποστολή φέρει έναν «αριθμό γραμμής» και το συνολικό φορτίο του εν λόγω σκάφους ή αεροσκάφους έχει έναν αριθμό IGM. Στη συνέχεια ο εισαγωγέας πρέπει να εισαγάγει τον αριθμό IGM στην καθορισμένη στήλη της φόρμας εισαγωγής ηλεκτρονικά, όπως ορίζεται από τις τελωνειακές αρχές.

Αυτός ο αριθμός θα συνδεθεί αυτόματα με το έγγραφο του εισαγωγέα ενώ θα κατατεθεί η φόρτωση των λεπτομερειών εισαγωγής του λογαριασμού εισόδου με το λογισμικό τελωνειακού διαδικτύου. Ο αριθμός εισαγωγής λογαριασμού δημιουργείται σε ένα σημείο για όλα τα λιμάνια της χώρας, ανάλογα με την ουρά λογισμικού αυτόματα. Ωστόσο, υπάρχει και ορισμένη κατηγορία εισαγόμενων εμπορευμάτων που μπορεί να εκτελωνιστεί ελεύθερα από τις τελωνειακές αρχές.

Ο έλεγχος, εφόσον απαιτείται, πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη των τελωνειακών υπαλλήλων της χώρας εισαγωγής και εισάγει έκθεση εξέτασης στο σύστημα για τις εισαγόμενες αποστολές, όπου ισχύει.

Μετά την άφιξη των εμπορευμάτων στο τελωνειακό λιμάνι της χώρας εισαγωγής, η παραγγελία παραλαβής πρέπει να παραληφθεί από μεταφορέα εμπορευμάτων σε τελωνειακό τόπο εισαγωγής της χώρας εισαγωγής. Αυτό ισχύει τόσο για την εκκαθάριση εισαγωγής στη θάλασσα όσο και για την εκκαθάριση εισαγωγής μέσω αέρα. Η εντολή παράδοσης εισαγωγής δεν είναι παρά άδεια από τον μεταφορέα εμπορευμάτων για την παραλαβή του φορτίου εισαγωγής.

Ο μεταφορέας ελέγχει εάν έφθασε κάποιο οφειλόμενο ποσό στο πλαίσιο της εν λόγω αποστολής εισαγωγής. Αν τα εμπορεύματα που καταβάλλονται στον προορισμό, συλλέγονται από τον παραλήπτη τα απαιτούμενα αεροπορικά / θαλάσσια φορτία πριν από την αποδέσμευση της παραγγελίας παράδοσης από τον μεταφορέα. Εάν το φορτίο έχει ήδη καταβληθεί σε λιμάνι φόρτωσης, η εντολή παράδοσης εκδίδεται από μεταφορέα στο λιμένα προορισμού της χώρας εισαγωγής, με τη συλλογή ονομαστικών τελών εξυπηρέτησης προορισμού.

Ο θεματοφύλακας φορτίου διατηρεί την επιτήρηση του φορτίου στο τελωνείο εισαγωγής. Ο θεματοφύλακας του φορτίου θα μπορούσε να είναι μια κρατική αρχή ή

ένας ιδιωτικός φορέας που ακολουθεί τους κανόνες της κυβέρνησης εισαγωγής. Ο θεματοφύλακας του φορτίου είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση του εισαγόμενου φορτίου που έφθασε στην τελωνειακή θέση εισαγωγής της χώρας προορισμού.

Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία εκτελωνισμού στο λιμάνι προορισμού της χώρας εισαγωγής και η εντολή παραλαβής που παραλαμβάνεται από τον μεταφορέα εισαγόμενων εμπορευμάτων, ο θεματοφύλακας απελευθερώνει την εισαγόμενη αποστολή στον παραλήπτη μετά την είσπραξη των τελών, εάν υπάρχουν. Η απαραίτητη απόδειξη για την ολοκλήρωση των διαδικασιών εκτελωνισμού εισαγωγής και της άδειας παραγγελίας από τον μεταφορέα πρέπει να υποβληθεί μαζί με τον θεματοφύλακα του φορτίου για να απελευθερώσει το φορτίο εισαγωγής στον παραλήπτη.

6.6 Διαδικασία εισαγωγής στα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο διασαφιστής αρχικά υποβάλλει ηλεκτρονικά την διασάφιση εισαγωγής στο τελωνείο εισαγωγής λαμβάνοντας την υποχρέωση της ακρίβειας και της εγκυρότητας των στοιχείων. (ΑΑΔΕ,2020)

Πιο συγκεκριμένα ο διασαφιστής οφείλει:

- 1) Να συμπληρώνει όλες τις υποχρεωτικές θέσεις της διασάφησης σύμφωνα με το τελωνειακό καθεστώς υπαγωγής των προϊόντων.
- 2) Να κατατάσσει τα εμπορεύματα ανάλογα με τη φύση, το είδος και τη μορφή τους στο σωστό κωδικό TARIC. Το τελωνείο εισαγωγής κατά τον τελωνισμό καθορίζει το ύψος της τελωνειακής επιβάρυνσης του εμπορεύματος που εισάγεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση βάση της δασμολογικής κατάταξης του εμπορεύματος στο Κοινό Δασμολόγιο. Το TARIC είναι το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βασίζεται στη συνδυασμένη ονοματολογία. Αποτελεί το σύνολο των κοινοτικών νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορά δασμούς που επιβάλλονται στις τρίτες χώρες, τις αναστολές δασμών, τις δασμολογικές προτιμήσεις, τις δασμολογικές ποσοτώσεις, δασμούς αντιντάμπινγκ, αντισταθμιστικούς δασμούς και άλλα μέτρα εμπορικής και αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι κωδικοί TARIC είναι δεκαψήφιοι. Σε συνδυασμό με την εθνική φορολογία, το ΦΠΑ, τον ΕΦΚ και τους λοιπούς φόρους που επιβάλλονται

κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες το TARIC αποτελεί το Εθνικό Δασμολόγιο.

- 3) Να συμπληρώνει ορθά το σύνολο των απαιτούμενων από το καθεστώς δικαιολογητικών χρησιμοποιώντας τους σωστούς κωδικούς.
- 4) Τα απαιτούμενα πιστοποιητικά που αποτελούν αποδεικτικά καταγωγής ή πιστοποιητικά που αποδεικνύουν προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση ή για εμπορεύματα που εμπίπτουν σε περιορισμούς-απαγορεύσεις.
- 5) Τα υποστηρικτικά έγγραφα και τους σωστούς κωδικούς για χορήγηση ατέλειας, για χορήγηση απαλλαγής από δασμούς, ΦΠΑ και λοιπές επιβαρύνσεις.
- 6) Να ορίζει το ορθό ποσό της εγγύησης.
- 7) Να αναγράφει σωστά τη δασμολογητέα και φορολογητέα αξία.

Η δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων αποτελεί την τιμολογιακή αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων στοιχείων όπως έξοδα μεταφοράς, ασφάλειες, προμήθειες, royalties, κ.α.

Προκειμένου για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας απαιτούνται:

- Τιμολόγιο
- Σύμβαση πώλησης
- Σύμβαση royalties
- Σύμβαση αντιπροσωπείας
- Έγγραφα μεταφοράς και ασφάλισης

Η φορολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων καθορίζεται από:

- την δασμολογητέα αξία
- τους δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές
- τα έξοδα εισαγωγής εμπορευμάτων τα οποία δεν συμπεριλήφθηκαν στη δασμολογητέα αξία
- τα έξοδα μεταφοράς στο εσωτερικό της χώρας ή άλλου Κ-Μ.

Έγγραφα τα οποία δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά αλλά προσκομίζονται στο τελωνείο αποτελούν τα κάτωθι:

- Άδειες CITES
- Πιστοποιητικό AGRIM
- Άδεια Εισαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών
- Έγγραφο Εισόδου Κτηνιατρικό
- Πιστοποιητικό Φυτουγείας

Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων στο τελωνείο εισαγωγής και την καταβολή του εισαγωγικού δασμού, των φόρων και των λοιπών επιβαρύνσεων τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία. Τα εμπορεύματα πλέον είναι ελεύθερα να πωληθούν στην αγορά.

6.7 Δημιουργία και υποβολή διασάφησης εισαγωγής

Όπως και στην περίπτωση των εξαγωγών έτσι και στις εισαγωγές ο διασαφιστής μεταβαίνει στην ιστοσελίδα του ICISnet και ενεργεί την «Υποβολή ΕΔΕ» στο μενού των Εισαγωγών. Στην συνέχεια ακολουθεί αντίστοιχα βήματα με αυτά των εξαγωγών τα οποία αναφέρθηκαν παραπάνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΕΙΔΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

7.1 Ειδικά Τελωνειακά Καθεστώτα

7.1.1 Ενεργητική Τελειοποίηση

Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή ή Ενεργητική Τελειοποίηση αποτελεί ειδικό καθεστώς που προωθεί τις εξαγωγές των ενωσιακών προϊόντων σε τρίτες χώρες και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Τα προϊόντα από τρίτες χώρες εισάγονται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να υποστούν εργασίες επεξεργασίας, να μεταποιηθούν δηλαδή και στη συνέχεια να επανεξαχθούν ως παράγωγα προϊόντα. Τα προϊόντα αυτά όταν εισάγονται απαλλάσσονται από τον εισαγωγικό δασμό, τους φόρους συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ καθώς και των λοιπών μέτρων εμπορικής πολιτικής. Το καθεστώς αυτό χρησιμοποιείται ευρέως από τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες.(Europra,2020)

7.1.2 Παθητική Τελειοποίηση

Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή ή Παθητική Τελειοποίηση συνίσταται στην προσωρινή εξαγωγή ενωσιακών εμπορευμάτων σε τρίτες χώρες προκειμένου να μεταποιηθούν και στη συνέχεια να επανεισαχθούν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Τα εμπορεύματα που μεταποιούνται επανεισάγονται με μερική ή ολική απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό. Πλήρη απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό έχουμε στις περιπτώσεις δωρεάν επισκευής λόγω κατασκευαστικού λάθους ενώ στις άλλες περιπτώσεις ο εισαγωγικός δασμός υπολογίζεται με βάση μόνο την αξία που προκύπτει από την εργασία μεταποίησης εκτος του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης (μερική απαλλαγή). Με αυτό το καθεστώς οι επιχειρήσεις κερδίζουν από το χαμηλότερο κόστος εργασίας, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται και η χρήση ενωσιακών πρώτων υλών στην παραγωγή τελικών προϊόντων.(Europra,2020)

7.1.3 Ειδικός προορισμός

Τα εμπορεύματα εισάγονται από τρίτες χώρες στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση και με μειωμένο εισαγωγικό δασμό προκειμένου τα εμπορεύματα αυτά να χρησιμοποιηθούν για ειδικούς σκοπούς όπως π.χ. για κατασκευή πλοίων, αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται στην πολεμική αεροπορία κ.α.

7.1.4 Αποθήκευση

Η αποθήκευση δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να αγοράζουν και να εισάγουν εμπορεύματα από τρίτες χώρες και να τα αποθηκεύουν χωρίς να καταβάλλουν εισαγωγικούς δασμούς ή άλλες επιβαρύνσεις. Περιλαμβάνει την τελωνειακή αποταμίευση και τις ελεύθερες ζώνες.

7.1.4.1 Τελωνειακή Αποταμίευση

Τα πρόσωπα τα οποία ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα μπορούν κατόπιν έγκρισης της τελωνειακής αρχής να συστήσουν αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης όπου μπορούν να αποθηκεύουν εμπορεύματα μη ενωσιακά με αναστολή των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων έως ότου υπαχθούν σε άλλο καθεστώς.

Διακρίνονται σε δημόσιες αποθήκες στις οποίες μπορεί να αποταμιεύσει εμπορεύματα ο οποιοσδήποτε και σε ιδιωτικές αποθήκες στις οποίες αποταμιεύει εμπορεύματα μόνο ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης. (Europra,2020)

7.1.4.2 Ελεύθερες Ζώνες

Οι ελεύθερες ζώνες είναι κλειστές περιοχές εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης όπου εισάγονται μη ενωσιακά εμπορεύματα απαλλαγμένα από εισαγωγικούς δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις. Τα εμπορεύματα αυτά στη συνέχεια τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, υπάγονται σε άλλο ειδικό καθεστώς ή επανεξάγονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗΣ

8.1 Τελωνειακή διέλευση εμπορευμάτων που μεταφέρονται οδικά. Καθεστώς Διαμετακόμισης.

Το καθεστώς διαμετακόμισης αποτελεί τελωνειακή διευκόλυνση των επιχειρήσεων να μεταφέρουν εμπορεύματα μεταξύ τελωνειακών εδαφών των χωρών χωρίς να καταβάλλουν δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που οφείλονται όταν τα εμπορεύματα εισέρχονται ή εξέρχονται στο έδαφος της Ένωσης. Συνίσταται σε μία μόνο τελική τελωνειακή διατύπωση αποτελώντας απλή από πλευρας διοικητικής, γραφειοκρατικής και κόστους, διαδικασία μεταφοράς εμπορευμάτων μεταξύ τελωνειακών εδαφών. Περιλαμβάνει το καθεστώς κοινής διαμετακόμισης και το καθεστώς ένωσιακής διαμετακόμισης.

8.2 Καθεστώς Κοινής Διαμετακόμισης

Το καθεστώς Κοινής Διαμετακόμισης αποτελεί τη νομική βάση της σύμβασης μεταξύ των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετίας, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας (που αποτελούν χώρες ΕΖΕΣ) της Τουρκίας, της Σερβίας και της Βόρειας Μακεδονίας.

Προβλέπει αναστολή δασμών, ΕΦΚ, ΦΠΑ και λοιπών επιβαρύνσεων που επιβάλλονται στα εμπορεύματα κατά τη μεταφορά τους από το τελωνείο αναχώρησης στο τελωνείο προορισμού, διευκολύνοντας την κυκλοφορία εμπορευμάτων από το ένα συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο.

Ο διασαφιστής που αιτείται την υπαγωγή στο καθεστώς της κοινής διαμετακόμισης αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει εντός συγκεκριμένης προθεσμίας το εμπόρευμα στο τελωνείο προορισμού καθώς και την υποχρέωση της αποπληρωμής τελωνειακής οφειλής (εγγύησης) σε περίπτωση που αυτή καταστεί απαιτητή. Γι αυτό το λόγο παρέχει εγγύηση που συνίσταται σε καταβολή μετρητών ή σε ανάληψη υποχρέωσης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που επέχει θέση τριτεγγυητή.

Με βάση τον χαρακτήρα των εμπορευμάτων διακρίνουμε δύο διαδικασίες κοινής διαμετακόμισης.

- Εξωτερικό Καθεστώς Κοινής Διαμετακόμισης (Διαδικασία T1) που αφορά στην κυκλοφορία μη ενωσιακών εμπορευμάτων και στην αναστολή των μέτρων που εφαρμόζονται σε περίπτωση εισαγωγής.
- Εσωτερικό Καθεστώς Διαμετακόμισης (Διαδικασία T2) που αφορά στην κυκλοφορία ενωσιακών εμπορευμάτων και στην αναστολή των μέτρων που εφαρμόζονται σε περίπτωση εισαγωγής.

8.3 Καθεστώς Ενωσιακής (Κοινοτικής) Διαμετακόμισης

Το καθεστώς ενωσιακής διαμετακόμισης είναι το τελωνειακό καθεστώς που επιτρέπει να μεταφέρονται εμπορεύματα στο εσωτερικό της Ένωσης από το ένα σημείο στο άλλο. Προβλέπει αναστολή δασμών, ΕΦΚ, ΦΠΑ και άλλων επιβαρύνσεων κατά τη μεταφορά από το τελωνείο αναχώρησης στο τελωνείο προορισμού. Ο διασαφιστής που αιτείται την υπαγωγή στο καθεστώς διαμετακόμισης αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει εντός συγκεκριμένης προθεσμίας το εμπόρευμα στο τελωνείο προορισμού καθώς και την υποχρέωση της αποπληρωμής της τελωνειακής οφειλής σε περίπτωση που αυτή καταστεί απαιτητή. Για το λόγο αυτό παρέχει εγγύηση που συνίσταται σε καταβολή μετρητών ή σε ανάληψη υποχρέωσης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που επέχει θέση τριτεγγυητή.

Διακρίνουμε δύο διαδικασίες:

- Εξωτερικό Καθεστώς Ενωσιακής Διαμετακόμισης (Διαδικασία T1) που αφορά την κυκλοφορία μη ενωσιακών εμπορευμάτων εντός της Κοινότητας με αναστολή δασμών, φόρων και λοιπών μέτρων εμπορικής πολιτικής.
- Εσωτερικό Καθεστώς Ενωσιακής Διαμετακόμισης που περιλαμβάνει:

- Διαδικασία T2 που αφορά στην μεταφορά ενωσιακών εμπορευμάτων από ένα σημείο της Ένωσης σε άλλο με διέλευση από τελωνειακό έδαφος εκτός της Κοινότητας.
- Διαδικασία T2F που αφορά σε μεταφορά ενωσιακών εμπορευμάτων από ειδικό φορολογικό έδαφος σε άλλο τελωνειακό μη φορολογικό έδαφος της Ένωσης.

8.4 Σύμβαση TIR

Μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών της Ευρώπης αυξήθηκαν ραγδαία. Δημιουργήθηκε τότε η ανάγκη για διευκόλυνση της διακίνησης εμπορευμάτων και των τελωνειακών διατυπώσεων κάτι το οποίο οδήγησε την Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE) να συστήσει το 1959 την πρώτη σύμβαση TIR. Με τη σύμβαση αυτή καθιερώθηκε ένα διεθνές σύστημα εγγυήσεων που καλύπτει τους δασμούς και τις άλλες επιβαρύνσεις για τα εμπορεύματα που κυκλοφορούν στην Ευρώπη στα πλαίσια του διεθνούς εμπορίου. Η σύμβαση αναθεωρήθηκε το 1975 και σήμερα περιλαμβάνει 69 συμβαλλόμενα μέρη συμπεριλαμβανομένων όλων των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βασίζεται σε πέντε βασικούς πυλώνες:

- 1) Χρήση ασφαλών οχημάτων ή εμπορευματοκιβωτίων
- 2) Carnet TIR
- 3) Διεθνής εγγύηση
- 4) Ελεγχόμενη πρόσβαση στη χρήση του συστήματος
- 5) Αμοιβαία αναγνώριση των τελωνειακών αρχών

Χρησιμοποιείται όταν μεταφέρονται οδικώς εμπορεύματα από ή προς το τελωνειακό έδαφος της ένωσης ή όταν κατά την ενδοκοινοτική κυκλοφορία παρεμβάλεται τρίτη χώρα. Το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης θεωρείται ως ενιαία αγορά.

Για να καλύπτονται οι τελωνειακοί δασμοί και φόροι δημιουργήθηκε ένα διεθνές εγγυοδοτικό δίκτυο το οποίο διαχειρίζεται η Διεθνής Ένωση Οδικών Μεταφορών (IRU). Η IRU είναι υπεύθυνη για την εκτύπωση και διανομή των Carnet TIR τα

οποία στη συνέχεια διανέμονται στους εθνικούς εγγυοδοτικούς οργανισμούς όπου και απευθύνονται οι κάτοχοι για να τα προμηθευτούν.

Το Δελτίο TIR αποτελεί τελωνειακή διασάφηση και ταυτόχρονα εγγύηση. Το ύψος της εγγύησης για ένα Δελτίο TIR συνίσταται σε 60.000 Ευρώ ανεξάρτητα από το ύψος των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων του κάθε εμπορεύματος.

Τα στοιχεία που αναγράφονται στο Δελτίο TIR παρέχονται ηλεκτρονικά στις τελωνειακές αρχές και με ηλεκτρονικό τρόπο γίνεται και η ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ των τελωνειακών διοικήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα εμπορεύματα που μεταφέρονται μπορεί να είναι κοινοτικά ή μη και ελέγχονται στο τελωνείο αναχώρησης. Ο έλεγχος μπορεί να είναι φυσικός ή να περιορίζεται σε έλεγχο εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΣΥΜΕΡΑΣΜΑΤΑ

9.1 Το ‘Πρόγραμμα Τελωνείο’

Το πρόγραμμα Τελωνείο υποστηρίζει την ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα των κρατών μελών της. Συνέβαλε στην οικοδόμηση μιας σύγχρονης και καινοτόμου τελωνειακής ένωσης που διασφαλίζει την ασφάλεια όλων των πολιτών, διευκολύνοντας ταυτόχρονα το διεθνές εμπόριο.

Το εν λόγω πρόγραμμα επιτρέπει την από κοινού ανάπτυξη και λειτουργία μεγάλων πανευρωπαϊκών συστημάτων πληροφορικής και δημιουργεί δίκτυα που συγκεντρώνουν εθνικούς αξιωματούχους από ολόκληρη την Ευρώπη. Το πρόγραμμα Τελωνείο έχει προϋπολογισμό 950 εκατ. Ευρώ για την περίοδο 2021-2027, παρουσιάζοντας αύξηση από την περίοδο 2014-2020 ο προϋπολογισμός της οποίας ανέρχονταν σε 523 εκατ. Ευρώ. Ο νέος τελωνειακός προϋπολογισμός θα βοηθήσει τις τελωνειακές διοικήσεις να αντιμετωπίσουν τις αυξανόμενες εμπορικές ροές και τις αναδυόμενες τάσεις και τεχνολογίες, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο και το blockchain.

Επιπλέον, θα υποστηρίξει επίσης τις τελωνειακές αρχές μέσω ενισχυμένης συνεργασίας και μεγαλύτερης κατάρτισης. Το πρόγραμμα θα συμβάλλει στην καλύτερη διαχείριση του κινδύνου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας και του διασυνοριακού εγκλήματος.

Όσον αφορά την επιτόπια συνεργασία, το πρόγραμμα χρηματοδοτεί ομάδες εμπειρογνομόνων τελωνειακών υπαλλήλων από διαφορετικά κράτη μέλη που συνεργάζονται σε διάφορους τομείς. Αυτό επιτρέπει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συγκεντρώνουν εμπειρογνομοσύνη σε συγκεκριμένους τομείς ή να εκτελούν επιχειρησιακές δραστηριότητες με την υποστήριξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής συνεργασίας, διοικητικής βοήθειας, υποδομών και εξοπλισμού.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί επίσης την ανάπτυξη μαθημάτων e-learning σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος για τις τελωνειακές διοικήσεις και τους εκπροσώπους

των επιχειρήσεων και του εμπορίου. Το πρόγραμμα Τελωνείο επιτρέπει στην Επιτροπή να διαχειρίζεται πάνω από 40 ευρωπαϊκά συστήματα πληροφορικής που συμβάλλουν στον έλεγχο των εισαγωγών, των εξαγωγών και της διαμετακόμισης εμπορευμάτων και στη μείωση της γραφειοκρατίας για τους νόμιμους εμπόρους.

Το σύστημα των τελωνειακών αποφάσεων επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χορηγούν άδειες εισαγωγής και εξαγωγής, που ισχύουν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ τα συστήματα εγγεγραμμένων εξαγωγέων παρέχουν ενημερωμένες και πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τους εγγεγραμμένους εξαγωγείς που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες και που έχουν προτιμησιακά καθεστώτα με την Ένωση.

Τα εργαλεία αυτά βοηθούν τις ευρωπαϊκές τελωνειακές αρχές να εκτελούν καλύτερα τα καθήκοντά τους στα σύνορά μας. Μόνο το 2017, τα συστήματα αυτά επέτρεψαν τη διαχείριση 331 εκατομμυρίων τελωνειακών διασαφήσεων και βοήθησαν τους τελωνειακούς να καταλάβουν 2,7 εκατομμύρια τεμάχια πυρομαχικών και 188,000 τεμάχια εκρηκτικών.

Η τελωνειακή ένωση αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά η εφαρμογή της νομοθεσίας που τη στηρίζει είναι αρμοδιότητα των εθνικών αρχών. Αυτό σημαίνει ότι η τελωνειακή ένωση πρέπει να συμπληρωθεί με μέτρα στήριξης, προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή με εναρμονισμένο τρόπο της τελωνειακής νομοθεσίας στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ταυτόχρονα, πολλές δραστηριότητες στον τομέα των τελωνείων έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα και αφορούν και επηρεάζουν όλα τα κράτη μέλη. Δεν μπορούν να υλοποιηθούν αποτελεσματικά από ένα κράτος-μέλος. Το πρόγραμμα Τελωνεία προσφέρει στα κράτη μέλη ένα πλαίσιο μέσω του οποίου μπορούν να αναπτύσσουν δραστηριότητες μέσω της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών τελωνειακών υπαλλήλων.

Αυτή η ρύθμιση είναι πιο αποδοτική ως προς το κόστος απ' ό,τι εάν κάθε κράτος μέλος έπρεπε να θεσπίσει το ατομικό του πλαίσιο συνεργασίας σε διμερή ή πολυμερή βάση. Μια ισχυρή τελωνειακή ένωση θα διασφαλίσει επίσης την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δασμοί στις εισαγωγές από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένας ίδιος πόρος για τον

προϋπολογισμό της, με 20,33 δισεκατομμύρια ευρώ να εισέρχονται στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μόνο το 2017.

Το πρόγραμμα θα δημιουργήσει επίσης συνέργειες με το πρόγραμμα Digital Europe, όπου αναπτύσσονται γενικές λύσεις για την αρχιτεκτονική και την υποδομή του ηλεκτρονικού συστήματος, επιτρέποντας περαιτέρω εξορθολογισμό και οικονομίες κλίμακας μεταξύ συστημάτων πληροφορικής. Υπάρχει ήδη συνεργασία μεταξύ των προγραμμάτων, στην ανάπτυξη δηλαδή ορισμένων στοιχείων ηλεκτρονικού συστήματος.

Υπάρχουν επίσης σύνδεσμοι με το Ταμείο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Συνόρων, συγκεκριμένα με το τμήμα Τελωνειακού Ελέγχου, το οποίο θα βοηθήσει τις εθνικές τελωνειακές αρχές να προμηθεύονται εξοπλισμό καθώς και με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας. Χωρίς την έντονη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών, θα αυξάνονταν ο αθέμιτος φορολογικός ανταγωνισμός και η φοροδιαφυγή, ενώ οι απατεώνες θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν την έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών.

9.2 Συμπεράσματα-Προτάσεις

Στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας, αναλύσαμε την έννοια του τελωνείου, τις εισαγωγές και τις εξαγωγές. Αναλυτικότερα, μελετήσαμε τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διακίνηση των εμπορευμάτων τόσο μεταξύ χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και μεταξύ Τρίτων Χωρών.

Αρχικά, πραγματοποιήσαμε μία λεπτομερή ανάλυση του τελωνείου και της τελωνειακής υπηρεσίας στην Ελλάδα. Κάνοντας μία ιστορική αναδρομή, καταγράψαμε την εξέλιξη και την αλλαγή της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας με το πέρασμα των ετών. Στη συνέχεια αναλύσαμε, τον σκοπό το όραμα και την αποστολή της Ελληνικής Τελωνειακής Υπηρεσίας καθώς και τη σημερινή διάρθρωση αυτής, ενώ συζητήσαμε και για το ηλεκτρονικό τελωνείο.

Έπειτα, μελετήσαμε το ζήτημα της διεθνοποίησης των εταιρειών, προκειμένου να μπορέσουμε στη συνέχεια να μιλήσουμε για τις εξαγωγές και τις εισαγωγές των επιχειρήσεων. Στη συνέχεια, εξετάσαμε ξεχωριστά το κομμάτι των εξαγωγών και ξεχωριστά αυτό των εισαγωγών των επιχειρήσεων.

Κατόπιν, αναλύσαμε σε βάθος τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι μεταφορές εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και θέματα που σχετίζονται με το σύστημα καταχώρισης και αναγνώρισης των οικονομικών φορέων όπως και με τα έγγραφα που πρέπει να υποβληθούν στο τελωνείο κατά την εισαγωγή ή την εξαγωγή των εμπορευμάτων.

Εν συνεχεία περιγράψαμε αναλυτικά τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι εξαγωγές από την Ελλάδα και ποια είναι η διαδικασία εκτελωνισμού των εξαγωγών και τι έγγραφα χρειάζονται. Το ίδιο κάναμε και για τις εισαγωγές, όπου περιγράψαμε τον τρόπο πραγματοποίησης των εισαγωγών στην Ελλάδα, την τελωνειακή διαδικασία εισαγωγής αλλά και τα έγγραφα εκτελωνισμού που απαιτούνται στην χώρα εισαγωγής.

Τέλος μελετήσαμε τα ειδικά καθεστάτα τα οποία μπορεί κάποιος οικονομικός φορέας να κάνει χρήση καθώς και τα καθεστάτα κοινής/ κοινοτικής διαμετακόμισης κάνοντας αναφορά και στην σύμβαση TIR.

Από την ανάλυσή μας, προκύπτει ότι προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματικότητα στη διενέργεια των τελωνειακών ελέγχων και της διαδικασίας των εισαγωγών και εξαγωγών γενικότερα, θα πρέπει οι τελωνειακοί υπάλληλοι να είναι πλήρως καταρτισμένοι, να διαθέτουν επαρκή εξοπλισμό και αποτελεσματικά πληροφορικά συστήματα, να κατέχουν καλή γνώση της τελωνειακής νομοθεσίας, των ενωσιακών αλλά και των εθνικών διατάξεων ούτως ώστε να βοηθούν τις επιχειρήσεις στην διενέργεια των εξαγωγών και των εισαγωγών.

Με γνώμονα, τα όσα αναφέρθηκαν, θα ήταν ενδιαφέρον να επαναληφθεί η ίδια μελέτη με την μορφή εμπειρικής έρευνας. Αναλυτικότερα, θα μπορούσαν να αποσταλούν ερωτηματολόγια σε διάφορα τελωνεία της χώρας προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν αδυναμίες στις υπάρχουσες διαδικασίες εκτελωνισμού και να γίνουν οι απαραίτητες προτάσεις.

